

24
GODZINY

GAZETA KIELECKA

Wtorek, 17.03.1992 r.

Nr indeksu 350-729

1000 Zł

Kielce, Nr 54(480), rok IV

Przewoźnicy o podwyżce cen paliw

KTO
PŁACI?

„Polmo-SHL”
Nowy
stary szef

W ubiegłym tygodniu rozstrzygnięty został konkurs na dyrektora FSS „Polmo-SHL”. Głównym menedżerem fabryki został ponownie inż. Jerzy Boroń.

Jak nas poinformował przewodniczący Rady Pracowniczej, Tomasz Saylor, decyzja komisji konkursowej nie była jednomyślna. Zwyciężyła koncepcja stawiająca na rozwój marketingu, obniżenie kosztów i komercjalizację przedsiębiorstwa.

Na razie fabryka pracuje tylko 4 dni w tygodniu i dzięki temu 2-tygodniowej załogi nie dotknie w najbliższej przyszłości zwolnienia grupowe. (ap)

Zapytaliśmy wykorzystujących „cztery kółka” w celach zarobkowych, jak podwyżka cen paliw wpłynie na ich biznes? Na pewno wzrosną koszty, ale nie zawsze będzie to miało wpływ na cennik usług.

Czy podróżują bilety komunikacji miejskiej?

Marian Sosnowski, dyrektor MZK w Kielcach: — Dopiero zaczynamy liczyć, jak wpłynie to na koszty, ale na pewno decyzja o podwyżce nie zapadnie w najbliższym czasie. Po 20 marca dowiemy się, jaką dostaniemy dotację; również od jej wysokości będzie zależeć, czy cena biletów wzrośnie i o ile.

Marian Banaszewski, dyrektor MZK w Skarżysku-Kam.: — Nie myśleliśmy jeszcze na ten temat. Orientacyjnie koszty wzrosną o 40 proc. Nie jestem pewien, czy podwyżka cen biletów będzie najlepszym rozwiązaniem.

Pracownik ZKM w Jędrzejowie: — Podwyżka jest planowana, ale od kiedy i o ile, nie wiadomo. (ako)

jazdy dofinansujemy z własnej kasy i stracimy 400 milionów złotych.

BUSKO ZDRÓJ, Andrzej Prażuch, właściciel bagażówki nr 5: — Na postoju zostało nas dwóch, a nie tak dawno było... 16 bagażówek. Raczej nie podniosę cen za przewóz towarów, bo ktośby wtedy mnie wynajął! Przeżyłem już niejedną podwyżkę.

Pracownik Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowo-Handlowego „TRANSBUS” Sp. z o. o. (j.g.u.): — Z kalkulacji wynika, że opłaty za nasze usługi przewozowe wzrosną o 15 procent. Ma na to wpływ nie tylko cena oleju napędowego, ale również wyższy podatek drogowy, np. za „stara” — 3 miliony złotych!

KOŃSKIE, Irena Kos, prezes Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowego „STEWTRANS” Sp. z o. o. w stanie likwidacji: — Przewozy podróżują o 6 procent, ale wątpię, czy klienci tyle zapłacą, toteż będziemy jeździć za kwotę, którą... da się uzyskać od zleceniodawcy. (RiK)

KIELCE, Stanisław Sidło, dyrektor przedsiębiorstwa PKS: — Co ja tu nie wyprawiam, żeby zmniejszyć koszty zakładowe? Wszędzie „dokręciłem śrubę”. Tej podwyżki cen ropy już nie zrównoważę oszczędnościami w remontach czy zatrudnieniu. Nie następuje planowany wzrost wpływów z tytułu niedawnej podwyżki cen biletów, bowiem tracimy klientów. Jeżeli resort nie dostosuje opłat za przewozy do nowej ceny paliwa, to prze-

NO WIĘC SŁYSZAŁEM,
ŻE NASTĘPNYM
WICEMINISTREM OBRONY
MA BYĆ RAMBO!

od 1°C do 5°C
KIELCE
od -2°C do -6°C

Pogoda

Stacja hydrologiczno-meteorologiczna w Sukowie koło Kielc przewiduje na dziś wiatr zachodni, który przyniesie śniegowe lub deszczowe chmury, więc będzie padać. Parasole i kurtki z kapturami nie zawadzą! Temperatura w dzień utrzyma się w granicach od plus 1 do 5 stopni, nocą od minus 2 do 6 stopni. Uwaga na zamarzające „chrzczone” wodą płynną w chłodnicach i spryskiwaczach samochodowych. RiK

Strefy śmierci

w Polsce - str. 12

Auto-moto - str. 14

Mieszkanie

(kto chce je mieć,
musi kupić) - str. 5

Giełda pracy - str. 9

TV-SAT str. - 15

424-98

Dyżuruje red. Barbara Kozieł

A PO DIABŁA MI TAKA WŁASNOŚĆ!

Od wczoraj obowiązują nowe przepisy o księgach wieczystych i prawie spółdzielczym, a najważniejsze, co z nich wynika to fakt, że osoba, która ma lokal spółdzielczy typu własnościowego, może złożyć w notariacie wniosek o założenie księgi wieczystej. Czy to oznacza, że ktoś taki będzie już w pełni właścicielem tego lokalu?

Oczywiście, że nie — wyjaśnia prezes Sądu Wojewódzkiego w Kielcach, Stanisław Flasiński.

W dalszym ciągu jego prawo do tego mieszkania pozostaje tzw. prawem rzeczowym ograniczonym.

Można zatem, co prawda mieszkanie sprzedać, ale jedynie członkowi spółdzielni lub osobie, która zostanie zaliczona do grona członków. Można zapisać je

w testamencie, nie wolno jednak wynajmować bez zgody zarządu. I trzeba płacić wszystko i tyle, ile zażądają od nas władze spółdzielni.

Jedynie co zyskujemy zakładając księgę wieczystą, to możliwość ustanowienia hipoteki i zaciągania odtań kredytów bankowych pod zastaw mieszkania. Nie wiadomo jednak czy otrzymamy je, gdy mieszkanie będzie jeszcze w stanie surowym, czyli wówczas, gdy pieniądze są najbardziej potrzebne.

Zanim księga zostanie założona, trzeba dostarczyć do notariusza zaświadczenie ze spółdzielni, czy grunt, na którym stoi określony budynek ma już taką księgę (a jeśli nie — to wniosek spółdzielni o jej założenie), ponadto zaświadczenie o posiadaniu przydziału na lokal typu własnościowego oraz

sporządzoną przez architekta mapkę — rzut budynku z uwzględnieniem, gdzie znajduje się mieszkanie.

Również od wczoraj wszystkie umowy kupna — sprzedaży mieszkań własnościowych będą zawierane tylko u notariusza. Opłata notarialna wyniesie 3 proc. ceny mieszkania (plus 2 proc. opłata skarbową). Do tego trzeba doliczyć czas stracony w biurze notarialnym, który wydłuży się zapewne o wiele miesięcy. Kielecki notariat np. jest obecnie prywatyzowany, dlatego wszystkie składane teraz wnioski będą musiały jakiś czas odczekać.

„A na cholere mi taka własność” — powie niewątpliwie niejeden z oczekujących na takie mieszkanie...

BARBARA KOZIEŁ

„Spiegel”: rząd polski znów zagrożony

„Wybranemu dopiero co rządowi znów grozi upadek. Prezydent Wałęsa stoi w gotowości jako wybawca” – tak rozpoczął swą relację tygodnik „Der Spiegel”, przypominając następnie, że koalicja opiera się tylko na 3 partiach. Jej rozszerzenie wymaga jednak powrotu do „radikalnego kursu oszczędności”. Premier chce jednak pod koniec marca, tak jak planował, „przepchnąć” przez Sejm budżet, a w razie kolejnej porażki ustąpić.

Artykuł w „Spieglu” jest jednym z niewielu o Polsce. Nasz kraj – chciałoby się powiedzieć: na szczęście – nie zajmuje pierwszych stron

niemieckich gazet. Raz na jakiś czas tylko tujejsi obserwatorzy odnotowują kolejne zakręty na naszej drodze reform. Relacja w poniedziałkowym „Spieglu” ukazała się akurat w dniu, w którym minister finansów Andrzej Olechowski wyleciał do Waszyngtonu, by zabiegać o poparcie Międzynarodowego Funduszu Walutowego.

Charakteryzując rządowy program łagodzący dotychczasowy oszczędnościowy kurs, co oznacza większe subwencje dla przedsiębiorstw państwowych, tanie kredyty i ulgi podatkowe, „Spiegel” pisze, że można go sfinan-

sować tylko drukiem nowych pieniędzy, a to grozi natychmiastową hiperinflacją. Zmniejsza to szanse umorzenia przez Zachód części polskich długów, a chodzi o kwotę 7,5 mld dolarów.

Tygodnik hamburski komentuje działania premiera także w innych dziedzinach. Uważa, że Jan Olszewski „rozsiarzył” własną partię, przyznając kluczowe resorty ZChN. Ponadto „klerykałowie” – jak się wyraża „Spiegel” – doprowadzili nawet do usunięcia Anny Popowicz, gdyż sprzeciwiała się projektowi ustawy o przerwaniu ciąży.

Parlament Armenii zatwierdził w poniedziałek większość głosów sobotni dekret prezydenta Lewona Ter-Petrosjana o wprowadzeniu 15-dniowego stanu wyjątkowego w mieście Artik na północnym zachodzie republiki. 8 marca doszło w Artiku do próby przechwycenia broni.

Stan wyjątkowy w Artiku

z jednostki sił zbrojnych WNP i porwania zakładników. Armenijski prezydent przemawiając przed deputowanymi zażądał, że jego decyzja ma „charakter profilaktyczny”, gdyż mimo że sytuacja w mieście nie powróciła do normy i „wyczuwa się irytację” zarówno ze strony żołnierzy jak i mieszkańców cywilnych, to jednak nie ma powodu do poważnych obaw.

W sprawie Honeckera

Specjalny wysłannik rządu chilijskiego, ambasador James Holger, rozpoczął w poniedziałek w Moskwie rozmowy w sprawie przyszłości byłego przywódcy NRD Ericha Honeckera – poinformowała rzeczniczka ambasady chilijskiej w Moskwie.

Rosyjskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych poinformowało, że na razie nie osiągnięto żadnych rezultatów. Holger miał się spotkać z wiceministrem Borysem Kołobowem.

Ambasador Holger ma zaplanować się ze stanowiskiem rządu rosyjskiego wobec sprawy Honeckera, który od 11 grudnia przebywał w ambasadzie Chile. Oczekuje się, że będzie próbował namówić Honeckera do dobrowolnego opuszczenia tego schronienia.

Kolejarze tankowali na torach

Prokurator rejonowy w Choszczynie (woj. gorzowskie) skierował do sądu akt oskarżenia przeciwko grupie pracowników Rejonu Stacyjnego PKP w Choszczynie, zarzucając im dokonywanie włamań do cystern z etyliną i jej kradzież. Poinformowała prok. Krystyna Mazur, rzecznik prasowy Prokuratury Wojewódzkiej.

Najczęściej we włamaniach brało udział 2 pracowników, którzy zostali tymczasowo aresztowani. Prokurator przypisuje im zabór etyliny o wartości co najmniej 20 mln zł.

Włamania były dokonywane przez rok. Pociągi relacji Szczecin – Port Centralny – CPN Wądrogów zatrzymywano na szlaku – za stacją Choszczyno – i tam paliwo spuszczano do beczek.

PODWYŻKA CEN PALIW BOLESNYM UDERZENIEM W WIEŚ

Uwzględnienia skutków podwyżki cen paliw w decyzjach rządowych dotyczących rolnictwa, w taki sposób, aby podwyżki te nie spowodowały wzrostu cen żywności – domaga się Rada Główna Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, zapowiadając równocześnie przedstawienie odpowiednich propozycji.

W oświadczeniu podpisanym przez przewodniczącego związku Janusza Maksymiuka i przekazanym PAP 16 bm. stwierdzono, że „decyzja o podwyżce cen paliw płynnych uderza bardzo boleśnie w pozbawioną zasobów finansowych i możliwości bieżącego dopływu pieniądza wieś”.

J. OLSZEWSKI SPOTKA SIĘ Z PREZYDENTEM I PREMIEREM FRANCJI

Podczas wizyty w Paryżu (18–19 bm.) premier Jan Olszewski spotka się z prezydentem Francji Francoisem Mitterrandem oraz z szefem francuskiego rządu, panią Edith Cresson – poinformował w poniedziałek dyrektor Biura Prasowego Rządu Zbigniew Rykowski.

J. Olszewski będzie również rozmawiał z francuskimi ministrami gospodarki i finansów, spraw zagranicznych oraz ochrony środowiska. Spotka się z merem Paryża i przedstawicielami środowisk przemysłowych i bankowych.

PROTEST DELEGATÓW „S” STOCZNI GDAŃSKIEJ

Delegaci Stoczni Gdańskiej na zjazd Regionu Gdańskiego „Solidarności” postanowili nie kandydować w wyborach do władz regionalnych i nie wystawiać delegatów na Zjazd Krajowy w proteście przeciwko błędom w działalności związku i – jak piszą w wydanym w poniedziałek oświadczeniu – jego degradacji.

ROZMOWY NT. BEZROBOCIA W MINISTERSTWIE PRACY

16 bm. przed południem w Ministerstwie Pracy i Polityki Socjalnej rozpoczęło się spotkanie przedstawicieli resortów sfery budżetowej, CUP i Ministerstwa Finansów z zespołem NSZZ „Solidarność” ds. polityki społecznej. Wśród postulowanych przez stronę związkową tematów rozmów, znajduje się przeciwdziałanie bezrobociu, zwłaszcza w gminach zagrożonych wysokim bezrobociem strukturalnym oraz gwarancje roszczeń finansowych pracowników upadających przedsiębiorstw państwowych.

POLSKIE SAMORZĄDY – BLIŻEJ EUROPY

W rozpoczynającej się we wtorek sesji stałej konferencji władz lokalnych i regionalnych przy Radzie Europy wezmą również udział – po raz pierwszy – przedstawiciele polskich samorządów terytorialnych oraz delegacja naszych parlamentarzystów, którzy 16 bm. udali się do Strasburga.

BANK ŚWIATOWY ZMIENIA ZDANIE

Zdaniem pos. Henryka Goryszewskiego, przewodniczącego sejmowej Komisji Polityki Gospodarczej, Budżetu i Finansów, Bank Światowy zmienił swoje spojrzenie na problemy polskiej gospodarki.

Pos. Goryszewski zapowiedział 16 bm. w rozmowie z dziennikarzem PAP, iż w jednym z sejmowych wystąpień przedstawi fragmenty i niektóre dane z „utajnionego” – jak określił – opracowania Banku Światowego na temat polskiej gospodarki.

CO POLACY SĄDZĄ O ABORCJI

Gdyby ogłoszono referendum w sprawie aborcji, Polacy w większości opowiedzieliby się za prawem do niej, ale tylko jedna czwarta dopuściłaby przerwania ciąży bez ograniczeń – wynika z lutowego sondażu CBOS przeprowadzonego specjalnie dla „Gazety Wyborczej”.

Ponad jedną trzecią badanych sądzi, że przerwanie ciąży powinno być „dozwolone przez prawo, ale z pewnymi ograniczeniami”. 25 proc. jest zdania, że powinno być „dozwolone bez ograniczeń”.

Aborcja powinna być „zakazana, ale z pewnymi wyjątkami” – twierdzi jedna piąta badanych.

CLINTON ZRÓWNAŁ SIĘ Z BUSHEM

Gdyby wybory prezydenckie w USA odbyły się dziś, 43 proc. wyborców oddałoby swe głosy na kandydata do inwestytury Partii Demokratycznej, gubernatora stanu Arkansas Billa Clintona i tyleż samo na obecnego prezydenta George Busha. Wniosek taki nasuwa się na podstawie sondażu opinii publicznej, przeprowadzonego wspólnie przez sieć telewizyjną CNN i tygodnik „Time”.

REPUBLIKA NADDNIESTRAŃSKA W MOŁDAWII OGŁASZA STAN WYJĄTKOWY

Przywódcy dążącej do oderwania od Mołdawii Republiki Naddniestrzańskiej, ogłosili w poniedziałek stan wyjątkowy, odpowiadając w ten sposób na ultimatum rządu mołdawskiego, by separatysty z tego regionu złożyli broń w ciągu 48 godzin.

ROSJA UTWORZY WŁASNE ARMIE

Prezydent Borys Jelcyń podpisał dekret o utworzeniu przez Rosję własnej armii. Mianował też siebie po. ministra obrony. Informację o tym przekazał w poniedziałek na konferencji prasowej wicepremier Rosji Siergiej Szachraj.

Dekret zawierający decyzję o powołaniu rosyjskiego ministerstwa obrony głosi, że armia rosyjska będzie należeć do sił zbrojnych WNP i będzie podporządkowana w sensie operacyjnym ich naczelnemu dowódcy.

ARABSCY SĄSIEDZI IRAKU ZA DEMONSTRACJĄ SIŁY

Arabscy sąsiedzi Iraku coraz bardziej zdecydowanie opowiadają się za kolejną demonstracją siły wobec reżimu Saddama Husajna w Iraku.

DEPEŠE

by zmusić go do podporządkowania się wszystkim rezolucjom Rady Bezpieczeństwa ONZ.

ROZPOCZĘŁA SIĘ PIĄTA RUNDA ROZMÓW

Przedstawiciele trzech najważniejszych narodowości zamieszkujących Bośnię i Hercegowinę rozpoczęły w poniedziałek piątą rundę rozmów w sprawie przyszłości republiki – poinformowała telewizja belgradzka. Rozmowom przewodniczył portugalski dyplomata, przedstawiciel EWG Jose Cutilheiro.

PROCES ŻIWKOWA ZNOWU ODRÓCZONY

Proces byłego sekretarza generalnego bułgarskiej Partii Komunistycznej i przewodniczącego Rady Państwa Todora Żiwkova znowu został odroczony, tym razem z powodu choroby jednego z sędziów. Rozprawę przełożono z poniedziałku na piątek 20 bm.

Miesiąc temu rozprawa została przełożona ze względu na stan zdrowia oskarżonego. Jak podało radio sofijskie, mowa oskarżycielska prokuratora Krasymira Żekowa jest już gotowa.

ŚWIADKA KORONNY W SPRAWIE LOCKERBIE

Były pracownik Libijskich Linii Lotniczych, który uciekł do USA z placówki na Malcie, jest świadkiem koronnym w prowadzonym przez Waszyngton śledztwie dotyczącym wysadzenia w powietrze samolotu PAN AM nad Lockerbie, w 1988 roku. W wyniku zamachu zginęło 270 osób.

Pracownik ten, Abd El Madzid Dziaka, uciekł z placówki „Libyan Airlines” na Malcie w połowie 1991 roku wraz z rodziną. Zdaniem zachodnich dyplomatów w Trypolisie, w zamian za prawo do azylu Dziaka ujawnił Amerykanom nieznane szczegóły zamachu bombowego na „boeinga 747” linii PAN AM, którego dokonało dwóch agentów libijskiego wywiadu.

BALCEROWICZ NAD PACYFIKIEM

Polityka, a nie gospodarka i zachowanie się polityków, a nie pomysłowość ekonomistów, są kluczem do sukcesu w obecnej, niezwykle trudnej fazie reform gospodarczych w Polsce i w innych krajach środkowej Europy – do takiego wniosku dochodzili uczestnicy spotkań, seminariów i dyskusji panelowych z udziałem Leszka Balcerowicza w Uniwersytecie Harvarda, Uniwersytecie Princeton, Uniwersytecie Północno-Zachodnim w Evanston, Instytucie Badawczym nad Bezpieczeństwem Wschód – Zachód w Nowym Jorku i w kilku innych placówkach akademickich i badawczych, które gościł byłego polskiego wicepremiera i ministra finansów.

W t o r e k

17 marca 1992 r.

Imieniny obchodzą

ZBIGNIEW i PATRYK

Słońce

wsch. 5.45 zach. 17.44

Księżyc

wsch. 16.27 zach. 4.45

„Ta wypowiedź mnie nie zadziwiła”

Generał Wojciech Jaruzelski nie jest zdziwiony fragmentem wywiadu gen. Wiktora Dubynina, w którym dowódca wojsk b. ZSRR w Polsce stwierdza, że gdyby nie stan wojenny, wojska radzieckie wkroczyłyby do Polski 14 grudnia 1981 r.

„Ta wypowiedź mnie nie zadziwiła” – oświadczył dziennikarzowi PAP gen. Wojciech Jaruzelski komentując sygnałny fragment wywiadu dla „Gazety Wyborczej”, w którym W. Dubynin stwierdził, że gdyby nie wprowadzono stanu wojennego, to 14 grudnia 1981 r. Rosjanie wkroczyliby do naszego kraju.

„Raczej zadziwia to, że przez z górą 10 lat wielu ludzi w Polsce, zwłaszcza aktywnych obecnie polityków, nie potrafi, a może nie chce tej prawdy uznać” – stwierdził W. Jaruzelski. – „Znamiennych pod tym względem dowodów dostarczyła niedawna dyskusja sejmowa na temat stanu wojennego”.

„Ja wielokrotnie, również publicznie, zarówno przed, jak i po 13 grudnia, mówiłem o realiach naszej ówczesnej sytuacji, o tym, że nie żyjemy w próżni, że Polska staje się swego rodzaju poligonem konfrontacji Wschód – Zachód”.

W związku z tragiczną śmiercią

ELŻBIETY i JANA MIŁOWSKICH
oraz
BOGUSŁAWA WIŚNIEWSKIEGO
– AKTORÓW

Składam wyrazy głębokiego współczucia
Rodzinom Zmarłych
i Zespołowi Teatru Powszechnego w Radomiu.
Wojciech Gęsiak
Prezydent m. Radomia

Nowe starcia w Naddniestrzu

W nowych starciach między policją mołdawską a naddniestrzańską gwardią narodową zginęło w niedzielę kolejne dziesięć osób.

Mołdawska MSW podała wiadomość o śmierci trzech policjantów, a separatyści rosyjscy poinformowali, że zginęło 6 ich ludzi, 10 zaś zostało rannych. Liczba śmiertelnych ofiar starć w samozwańczej Republice Naddniestrzańskiej wzrosła w ten sposób w tym miesiącu do 22.

Separatyści rosyjscy wysadzili w sobotę w nocy Most Półtawski na Dniestrze, będący częścią autostrady Kiszyniów – Wołgograd. Była to główna trasa łącząca Mołdawię z Dubosarami na lewym brzegu rzeki. Kobiety i dzieci z rumuńskich wsi Naddniestrza, m.in. z miejscowości Kosnita i Koceri, w których w sobotę doszło do walk, uciekają do Mołdawii, przepływając rzekę łodziami.

W niedzielę rano rosyjscy gwardziści naddniestrzańscy, z pomocą Kozaków i kobiet z komitetu strajkowego, zaatakowali jednostkę 14 armii WNP pod Tyraspołem. Separatyści zdobyli przeszło 1300 łasaków, milion naboję, 1300 granatów, 255 pistoletów i 30 ręcznych granatników. Władze Naddniestrza oznajmiły, że w celu uniknięcia konfliktu z neutralną armią WNP zdobyta przez napastników broń zostanie zwrócona.

Trwają walki w rejonie Dubosarów. Przedstawiciel władz samozwańczej republiki Władimir Ryliakow poinformował, że policja mołdawska chce zdobyć przyczółek na lewym brzegu Dniestru, by podzielić w ten sposób zamieszkaną przez Rosjan region. Według Ryliakowa próby podjęcia rozmów z Kiszyniowem nie dały rezultatów.

64 procent mieszkańców Moskwy wypowiada się przeciwko zwołaniu Nadzwyczajnego VI Zjazdu Deputowanych Ludowych b. ZSRR. Takie są prezentowane przez „Izwestia” wyniki sondażu opinii przeprowadzonego z początkiem marca przez niezależną Agencję „Opinia”.

Jak wiadomo, pisze TASS, wielu deputowanych ludowych byłego ZSRR wystąpiło z inicjatywą zwołania na 17 marca zjazdu celem wskrzeszenia

ZSSR miał szpiega w Watykanie!

— ZSRR miał w Watykanie szpiega, który być może nadal działa — powiedział generał Borys Sołomiatin, szef rezydentury KGB we Włoszech w latach 1976–82, w wywiadzie dla włoskiego tygodnika „Panorama”. — Ponieważ Watykan jest prawdziwym supermocarstwem, trzeba było tam mieć rozeznanie — kontynuował generał — choć znalezienie współpracownika nie było łatwe, bo duchowni mają całkiem specyficzny sposób myślenia.

Sołomiatin dodał, że jako rezydent KGB we Włoszech otrzymywał płatne informacje od czterech polityków. Dodał, że woleli otrzymywać honoraria w dolarach. Nigdy nie zostali zdemaskowani i być może nadal działają dla Moskwy.

Generał odrzucił pogłoski, że KGB mógł być zamieszany w zamordowanie w 1976 r. premiera Włoch Aldo Moro przez Czerwone Brygady. Dla ZSRR Moro „był bardziej pożyteczny

żywy niż martwy” i wiadomo było, że jego stosunki z Amerykanami były bardzo napięte.

Ankieta w Moskwie

Związku Radzieckiego. Z wyników sondażu wynika, że liczba przeciwników takiej inicjatywy wzrosła w marcu w porównaniu z rezultatami badań przeprowadzonych w lutym. Za zwołaniem zjazdu opowiada się 19 procent uczestników ankiety.

32 procent ankietowanych przekonana jest o niezbędności istnienia partii komunistycznej, 46 procent jest za zakazem jej działania. 51 procent badanych opowiada się za przeprowadzeniem sądu nad partią komunistyczną, 29 procent jest przeciwnych takiemu poczynaniu.

W obronie dziennikarzy

Prezydium Rady Naczelnej Stronnictwa Demokratycznego na posiedzeniu 14 bm. wzięło w obronę dziennikarzy, stwierdzając, że „środki masowego przekazu nie kształtują rzeczywistości i w związku z tym trudno je obarczać odpowiedzialnością za doprowadzenie kraju do tak głębokiej zapaści”.

W komunikacie przekazanym PAP po posiedzeniu, SD konstatuje, że „najlepszą formą odparcia nieuzasadnionych ocen jest przedstawienie kontrargumentów. Gdy ich brakuje władza, chwytą się starczych, jak doświadczenie historyczne uczy, mało skutecznych, metod walki ze środkami masowego przekazu i stara się zacieśnić nad nimi kontrolę”.

Stronnictwo stwierdza, że „ocenia kolejne gabinety wyłącznie po efektach ich pracy, a nie na podstawie komentarzy prasowych”. Niektóre zapowiedzi obecnego rządu SD uznało za trafne, sprzyjające wychodzeniu z kryzysu. Jednak „ostatnie enuncjacje kilku członków gabinetu świadczą o tym, że władza zatracza poczucie realiów, w których działa i odrywa się od społeczeństwa przygnębionego brakiem perspektyw i szybko rozszerzającymi się obszarami nędzy” — czytamy w komunikacie Prezydium Rady Naczelnej SD.

Porozumienie w sprawie rozejmu Armenia — Azerbejdżan

Wysokiej rangi przedstawiciele Armenii i Azerbejdżanu podpisali w niedzielę w Teheranie porozumienie w sprawie rozejmu w Górnym Karabachu oraz zniesienia wzajemnej blokady gospodarczej. Poinformował o tym dziennikarzy szef irańskiej dyplomacji Ali Akbar Welajati. Dodał, że porozumienie wejdzie w życie po podpisaniu go przez prezydentów obu zwalczających republik. Nie ujawnił jednak, kiedy to nastąpi. Nie opublikowano też — na wniosek stron antagonistycznych — szczegółów tego porozumienia.

Od soboty obie delegacje prowadziły w Teheranie — obecności i przy aktywnej mediacji Welajatego — rozmowy w sprawie wygaszenia walk w Górnym Karabachu. W niedzielę do rokowań tych włączył się rosyjski ambasador w Teheranie Władimir Gudiew. Jego podpis nie widnieć jednak na dokumencie, który parafował również szef irańskiej dyplomacji.

Porozumienie przewiduje wprowadzenie rozejmu i rozmieszczenie obserwatorów wojskowych w strefie walk, wymianę jeń-

ców i poległych oraz zniesienie wzajemnych sankcji gospodarczych. „Jeśli te trzy propozycje zostaną wprowadzone równocześnie, będzie to bardzo dobra okazja do trwałego rozejmu i godnego pokoju” — powiedział Welajati. W porozumieniu zaproponowano konkretną datę i czas trwania rozejmu. Welajati wyraził nadzieję, że być może rozpocznie się on już za kilka dni. „Podczas rozmów z przedstawicielami obu krajów uświadomiliśmy sobie, że obie strony chcą pokoju. Mamy nadzieję na trwały pokój przy współpracy z krajami regionu, zwłaszcza Iranu i Rosji” — powiedział Welajati.

Wafa Qolizadeh, reprezentujący w rozmowach teherańskich Azerbejdżan, oświadczył, że potwierdzenie porozumienia przez prezydenta tej republiki „zależy od czasu i przyszłych okoliczności”. Przedstawiciel Armenii, doradca prezydenta Lewona Ter-Petrosjana, Vahan Papazian wyraził przekonanie, że władze jego republiki zatwierdzą dokument.

W poniedziałek misję w Górnym Karabachu rozpocznie specjalny wysłannik sekretarza generalnego ONZ Cyrus Vance.

Bomba o opóźnionym działaniu

Białoruskie środki masowego przekazu informują, że w strefie Czarnobyla zakopano 400 ton mięsa, które zdyskwalifikowano podczas specjalnej kontroli, zaś do końca pierwszego półrocza br. zamierza się zniszczyć jeszcze 920 ton radioaktywnych tusz.

— Przede wszystkim wylania się pytanie — pisze agencja TASS — dlaczego nadal produkuje się skażone mięso, kto i w jakiej skali narusza technologię zaproponowaną przez uczonych? Dlaczego mięso jest likwidowane dopiero w końcowej fazie i czy są gwarancje, że w całości trafia na składowisko biologicznych odpadów radioaktywnych, położonego w rejonie narowiańskim, które już dawno jest przeciążone — stawia pytanie TASS.

Specjaliści Białoruskiego Komitetu Państwowego „Czarnobyl” zapewniają, iż są gwarancje, że radioaktywne mięso nie trafia do

sklepów i jest zakopywane. Jednakże wysuwane są również skargi, że praktycznie nie można ustanowić kontroli nad procesem zakopywania mięsa zwierząt padłych w prywatnych gospodarstwach pomocniczych. Rolnicy zakupują je w pobliżu wsi i jest rzeczą oczywistą, że substancje radioaktywne dostają się do wód gruntowych, a następnie do rzek i jezior — pisze TASS.

Statki rosyjskie bez pieniędzy

Jedenaście rosyjskich statków handlowych utknęło na reddie w Port Saidzie i w Suezie, ponieważ ich kapitanowie nie mają pieniędzy na opłaty tranzytowe w Kanale Sueskim. Poinformowali o tym agenci zajmujący się obsługą statków z b. ZSRR.

Przegląd Piosenki Aktorskiej Werdykt jury

I nagrodę w konkursie XIII Przeglądu Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu otrzymał duet śpiewających aktorów: Piotr Gaśowski i Robert Rozmus z Teatru Nowego w Warszawie.

Dwie II nagrody otrzymały: Jadwiga Kuta z „Prywatnego Teatru Rodzinnego” w Michałowie (woj. jeleniogórskie) oraz Małgorzata Kościelniak z Warszawy (studentka studium dziennikarskiego UW). Dwie III: Robert Rozmus z Teatru Nowego w Warszawie i Rafał Dziwisz — młody aktor z Teatru Ludowego w Krakowie.

Ktoś tu sobie żartuje

Fot. G. Romaniuk

Sfałszowany rozkład jazdy

W kioskach „Ruchu” w Olsztynie pojawiły się, w cenie 10 tys. zł, książeczki z rozkładem jazdy komunikacji miejskiej. Wydawca rozkładu, firma „Astro” z Gdańska, nie bawiła się w sprawdzanie danych i zamieściła godziny przyjazdu i odjazdu autobusów według ubiegłego roku, nie konsultując niczego z Przedsiębiorstwem Komunikacji Miejskiej. Pasażerowie często są zdania, że autobusy kursują według jeszcze innego, trzeciego, rozkładu.

Z nożem na wizji

Do niezwyklego incydentu doszło w niedzielę wieczorem na oczach całej Francji. Podczas programu kulturalnego, prowadzonego na żywo w państwowej telewizji „Antenne 2” przez popularnego prezentera Bernarda Pivot, na scenę wtargnął w pewnej chwili uzbrojony w nóż 40-letni mężczyzna i grożąc popełnieniem samobójstwa, zażądał prawa głosu.

Przez kilka minut — zanim krótka przerwa nie pozwoliła służbie ochrony usunąć chorego umysłowo intruza — mógł on przedstawić szerokiej publiczności surową krytykę francuskiego systemu oświatowego.

Agencja TASS odnotowała, że wśród zaproszonych gości

programu znajdował się m.in. reżyser Michałkow-Konczalowski.

Wypadek karetki więziennej

W wypadku karetki więziennej w pobliżu Lipiecka w południowej Rosji zginęło w sobotę wieczorem 16 podsądnych i skazanych oraz konwojent.

Karetka przewróciła się, prawdopodobnie pod naporem silnego wiatru, a później stanęła w płomieniach. Dowódcą konwojentów, sierżant Nikołaj Gribienszczikow, zanim zginął, zdołał wyciągnąć z ognia swoich kolegów — konwojentów i sześciu więźniów.

Miejscowa prokuratura wszczęła śledztwo. Z Moskwy przysłano specjalną brygadę dochodzeniową rosyjskiego MSW.

List Tymińskiego a „ludobójstwo”

Stanisław Tymiński, lider Partii „X”, zarzucił Międzynarodowemu Funduszowi Walutowemu, że „obstając przy sztywnym kursie dolara (wobec złotego) odizolował Polskę od rynków światowych”, wskutek czego „kraje członkowskie MFW bardzo skorzystały na eksporcie do Polski, ale polski przemysł i rolnictwo załamały się, co grozi niepokojami społecznymi”.

W liście do dyrektora generalnego MFW lider Partii „X” pisze też, że to, co MFW „zrobił w Polsce za pośrednictwem »planu Balcerowicza« graniczy z ludobójstwem” — po czym dodał, że „mimo to liczy na uczciwość i fair play” w rozmowach Camdessus z polskim ministrem finansów Andrzejem Olechowskim.

– Nie mam już na czym oszczędzać. Ta sytuacja prowadzi do absurdu, przecież nie mogę w nieskończoność ograniczać kontroli lub przestać rozwozić szczepionki do przychodni – powiedział „GK” dyrektor Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach, dr Ireneusz Matuszczyk.

Wmiarę sprawne funkcjonowanie w ubiegłym roku „Sanepid” zawdzięczał... darowiznom. Od amerykańskiej firmy Abbott Diagnostica kielecka stacja dostała testy diagnostyczne, od Smithkline Biologicals szczepionki przeciw żółtaczce typu B (wartości 7 tys. dolarów), francuski producent Rhone – Poulenc dołożył 100 dawek szczepionki przeciw wściekliznie. Tańszy był transport – 900 zł za kilometr jazdy karetą. W tym roku trzeba jeszcze doliczyć 22 tys. za godzinę pracy kierowcy – Wydział Zdrowia cieszy się, że oszczędzam na wyjazdach, mówi dyr. Matuszczyk, ale jakie będą konsekwencje tych oszczędności to już się chyba nie zastanawia. Przecież musimy jeździć do szkół, szpitali, stołówek itd. Musimy przywieźć szczepionki od producenta, zapłacić za nie i za transport. Odpowiednio je przechowywać, rozwieźć do ZOZ i też za to zapłacić.

Na pierwszy kwartał tego roku Wojewódzka Stacja „Sanepid” (dysponująca także budżetami stacji terenowych) dostała 600 mln zł. Na szczepionki dla dzieci i surowice wydała 430 mln. Konieczne preparaty diagnostyczne kosztowały 60 mln, ale uregulowano rachunki tylko za połowę z nich. Reszta pieniędzy miała wystarczyć na opłaty za transport, energię, ciepłą wo-

dę, co i konieczne remonty. Miała, ale nie wystarczyła. Oprócz nie zapłaconych testów stacja zalega szpitalowi z opłatami za ciepłą wodę – ok. 80 mln zł za kwartał. Dr Matuszczyk nie może zrozumieć jak to jest, że badania szpitalowi robi za darmo, a za wodę musi płacić. Ale jak twierdzi, już niedługo.

Stacja kupiła 2 kotły za 170 mln zł i będzie miała własną ciepłą wodę i to dużo tańszą – szpitalowi musiała płacić ok. 300 mln rocznie.

Nad pracownikami Wojewódzkiej Stacji „Sanepid” wisi groźba zwolnień. Nie znam jeszcze budżetu na place – mówi dyrektor. Jeśli będzie za mały, nie obejdzie się bez redukcji etatów.

Pracownicy „Sanepidu” liczą na nowelizację ustawy o Inspekcji Sanitarnej, która pozwoliłaby podreperować wąty budżet. Przewiduje ona bowiem odpłatność za pewne usługi świadczone przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Płatne będą m.in. badania żywności (głównie importowanej), wody, pomiary hałasu, stężeń, różnego rodzaju opinii (np. dotyczące lokalizacji) i szkolenia. Bezpłatne pozostaną badania prowadzone w ramach bezpośredniego nadzoru nad zdrowiem mieszkańców.

Nowelizacja, zatwierdzona przez Sejm, musi jeszcze zostać przyjęta przez Senat i prezydenta.

IWONA SINKIEWICZ

DAROWANE ZDROWIE

WYTAŃCZYLI LAURY

W sali koncertowej studia S-1 TVP w Warszawie odbyły się mistrzostwa Polski '92 w disco dance, dance show, rock and roll, tap dance, break dance i electric boogie, zorganizowane przez Polskie Towarzystwo Taneczne. Zawody te będące eliminacjami do mistrzostw Europy i świata zgromadziły, po wcześniejszych eliminacjach, 120 najlepszych wykonawców (solo lub w parach) reprezentujących ośrodki taneczne z całego kraju.

W tym doborowym gronie świetnie zaprezentowali się reprezentanci Kielc. I miejsce i tytuły mistrza Polski wywalczyli **Tomasz Jedynak** (electric boogie) reprezentujący barwy Młodzieżowego Centrum Kultury oraz para **Dorota Jędrzejczyk i Marcin Dusza** ze Szkoły Tańca „Charleston” (disco dance – młodzicy). Również reprezentantka tej szkoły **Anna Ramiączek** przywiozła do Kielc srebrny medal i tytuł wicemistrzowskiej w kategorii disco dance dzieci solo. Ponadto szóste miejsca w finałach zdobyli **Ewelina Jarosz i Krzysztof Bujak** („Charleston” – Kielce – Szkoła Tańca prowadzona przez znakomitą parę trenerską **Aleksandrę i Włodzimierza Kwapiszów**) oraz **Michał Czyż** z MCK (break dance). Na uwagę zasługuje również fakt, że grupa tancerzy ćwiczących w Młodzieżowym Centrum Kultury pod opieką instruktora **Andrzeja Hozera** miała w finałach MP aż dziewięciu przedstawicieli.

– **Wraz z przyjaciółmi przygotujecie na 1 kwietnia wielką kabaretową imprezę i podobno ma to być coś zupełnie zaskakującego – ?**

– Zamiast wstępów odczytam fragmenty „zadymowej” odezwy: **Narodzie! chwila jest doniosła! W tej chwili do głosu musi dojść śmiech ludu pracującego miast i wsi! Powiedzmy sobie szczerze – od kabaretu odwrotu nie ma! Kupa szmalu do wygrania w konkursach! Ponadto za darmo czerwony szampan, biała wódka i kiszzone ogórki. Hasłem wieczoru – Za winklem czeka „drogówka”, nie bądź głupi, weź taryfę!**

– **Atrakcje gastronomiczne będą chyba tylko dodatkiem do programu artystycznego...**

– Ogórki będą zagryzką do kabaretów „OT,TO” i „Potem” oraz do występów **Marcina Dańca**. Wódeczką zapijemy prezentację **Genowefy Pigwy**, parodysty **Jacka Pietrzaka** (vel Tina Turner vel Michael Jackson) i **Mietka Hryniewicza** (postać ze „Zmienników”, a głos z „Bałwanka Bouli”). A szampan poleci m.in. pod muzyczkę „Zuków” (polscy „Beatles”). Fanfary triumfalne wykona autentyczna orkiestra dęta z „Iskry”.

– **Chodzą słuchy, że chcecie przełamać standardowy schemat imprezy kulturalnej – bilecki, występki, oklaski i do domciu?**

– To będzie wielki festyn z przesłanną scenografią (**Marek Wawro** przypomni słodkie lata komunizmu) i z udziałem publiczności w wielu

konkursach. Chętni będą mogli przećciąć prawdziwą piłą **A. Cichopka** – byłego prezesa b. „Acumenu”, wziąć udział w licytacji „Exbudu” (ceny wywoławcze na kieszeń klasy robotniczej), postrzelać do wojewody (broń zapewniamy, własne „obryzki” można zostawić w domu) lub obedrzeć ze skóry prezydenta **Rzepkę** (nie zdradzimy szczegółów, żeby nie uciekł przed im-

Czy Bukowa Góra powiększy Świętokrzyski Park Narodowy? Nie wiemy, bo dyrektor od drzew woli rozmawiać o pogodzie

Dyrekcja Świętokrzyskiego Parku Narodowego od pewnego czasu stara się w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu o pozytywne zaopiniowanie wniosku o powiększenie obszaru parku. Starania dotyczą najciekawszego fragmentu masywu Bukowej Góry w Paśmie Klonowskim.

Z inicjatywą taką występował już w 1948 roku znany kielecki krajoznawca i przyrodnik – **Edmund Massalski**. Stworzenie na Bukowej Górze rezerwatu geologicznego zaproponowali niedawno naukowcy z Instytutu Geologicznego w Kielcach – **Tymoteusz Wróblewski** i **Zbigniew Rubiński**.

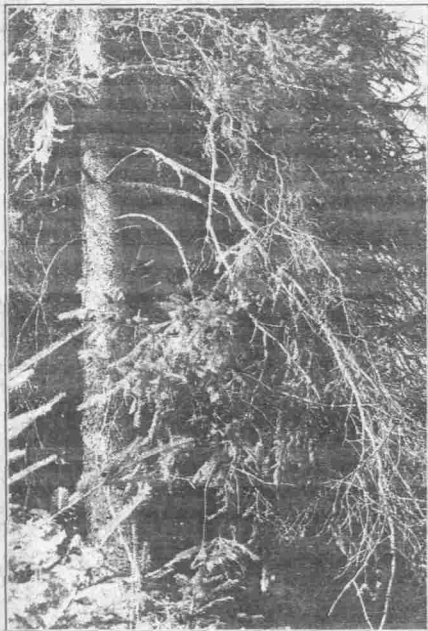
Gdyby udało się przekonać Lasy Państwowe o konieczności powiększenia obszaru SPN, to oprócz objęcia ochroną przyrodniczo-konserwatorską dodatkowych 1500 hektarów drzewostanu – można byłoby również pomyśleć o rozszerzeniu tzw. otuliny, czyli strefy ochronnej bezpośrednio przylegającej do parku.

W listopadzie ub. roku weszła w życie nowa ustawa o ochronie przyrody. Z jej upoważnienia, Rada Ministrów nowelizuje obecnie rozporządzenia, mocą których tworzone kiedyś parki narodowe. Jeśli chcemy realnie myśleć o powiększeniu otuliny SPN – a wszystkim miłośnikom przyrody musi to leżeć na sercu! – do około 20 tys. ha i w ogóle o wprowadzeniu odpowiedniego zapisu do nowelizowanego rozporządzenia – trzeba się spieszyć.

***

Powstała sytuacja prawną i sprzyjającą ochronie ojczystej przyrody klimat skwapliwie wykorzystują inne parki narodowe. Jak mnie telefonicznie poinformował dyrektor Krajowego Zarządu Parków Narodowych w Izabelinie k. Warszawy – **Jan Wróbel**, większość dyrekcji złożyła wnioski o powiększenie obszaru administrowanych przez siebie parków.

Na przykład **Woliński PN** – o wody Zatoki Szczecińskiej i część wód terytorialnych morskich; **Słowiński PN** – o tereny przyległe do jezior Łebsko i Gardno, w tym

obszarów chronionych. Nie mamy z ich strony trudności – przeważa zrozumienie konieczności ochrony unikatowych wartości rodzimej przyrody. Trudności czynią jedynie Lasy Państwowe, co jest o tyle dziwne, że obecnie nie pozyskują już tyle drewna co dawniej, a i tak mają trudności ze zbytem.

***

Wniosek o przyłączenie Bukowej Góry do SPN złożony został w Radomiu wiosną ub. roku. Przez dłuższy czas nic się w tej sprawie nie działo. Dopiero ostatnio powołano komisję, złożoną ze specjalistów z RDLP i SPN, która ma wnioskować o przyłączenie. Na podstawie ustaleń komisji Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych do końca marca sformułuje ostateczną opinię, która przedstawiona będzie Państwowej Radzie Ochrony Przyrody. Jaka ta opinia będzie? Niektórzy pracownicy SPN nie ukrywają, że Radom nie wykazuje entuzjazmu wobec wniosku z Bożentyna...

Spróbowałismy „zasięgnąć języka” w RDLP w Radomiu. Niestety, dyrektor RDLP **Henryk Pargieła**, wręcz odmówił dziennikarzowi „Gazety Kieleckiej” jakiegokolwiek rozmowy. Oznajmił, że takich spraw przez telefon omawiać nie będzie. Zapytany wobec tego, jakie sprawy ewentualnie byłby skłonny omawiać, odparł, że co najwyżej może pogadać o pogodzie. Z tonu głosu dowcipnego dyrektora odniosłem jednak wrażenie, że poszerzenie granic Świętokrzyskiego Parku Narodowego łatwo u niego nie przejdzie...

***

Na szczęście, rzecz cała nie jest jeszcze przesądzona. Opinia dyr. Pargieły może – ale nie musi być wzięta pod uwagę przez Państwową Radę Ochrony Przyrody, której posiedzenie przewidywane jest na 2 kwietnia. Wówczas to najprawdopodobniej przesądzony zostanie los Bukowej Góry.

(tak)

Misja zielonych mundurów

Do Północnej Krainy w Jugosławii w drugiej dekadzie kwietnia wyjechał polski kontyngent wojsk ONZ. Wczoraj w Wojskowym Centrum Szkolenia dla Sił Pokojowych ONZ w Kielcach zaczęły się pierwsze wykłady ochotników z kadry zawodowej.

W Jugosławii nasza jednostka będzie m.in. nadzorować rejon rozdzielczy wojsk, zainstaluje posterunki obserwacyjne i kontrolne, by nie dopuszczać do przewożenia amunicji, materiałów wybuchowych oraz konfliktów zbrojnych. Grupa około 800 polskich żołnierzy zasilą tam 14-tysięczny międzynarodowy kontyngent ONZ. Celem szkolenia jest, jak twierdzi dowódca centrum, **płk Fryderyk Czekał**, także przygotowanie ludzi do służby, by wszyscy wrócili do kraju cali i zdrowi.

„Przez cały czas będziemy chodzić w mundurach i kamizelkach kuloodpornych oraz nosić broń” – powiedziała pielęgniarka z Poznania, ochotniczka kontyngentu ONZ. W Kielcach trwa również szkolenie medycznego personelu, który wyjedzie do strefy buforowej w Libanie. I przejmie tam pod opiekę szwedzki szpital wojskowy. Misja ta rozpocznie się pod koniec kwietnia i ma trwać przez wiele lat.

Najważniejszy jest język angielski. Wspólna nauka w kieleckim centrum.

Od kabaretu odwrotu nie ma

O „Primaaprilisowej zadymie” mówi **LESZEK KUMAŃSKI**

prezją. Każdy będzie mógł wygrać milion złotych w konkursie na najlepszy primaaprilisowy strój (liczymy na szkolną młodzież), na sobowtóra **Genowefy Pigwy** (zapewniamy zapaski świętokrzyskie i chustki) i na najbardziej prawdopodobne kłamstwo (w Polsce – kraju prawdomówności – możemy raz w roku trochę sobie pokłamać?).

– **Planujecie jakieś plebiscyty?**

– Dwa – na najsympatyczniejszego członka parlamentu z woje-

– Do Prima Aprilis jeszcze daleko, więc mówię prawdę. Wspomoga nas sponsorzy. Pójdziemy po prośbie do wszystkich. Nawet wojewoda zdobył się na wzruszający gest i z własnej kieszeni ofiarował 23.300 zł.

– **Nie boisz się kłapy?**

– Socjologowie dawno ustalili, że jeśli w społeczeństwie ginie poczucie humoru, następna jest już tylko rewolucja. Zbadamy, czy w Kielcach jest do niej blisko.

Z. OLEJARCZYK

Autor krótkiej notatki z mojego wykładu na temat reformy administracji, zorganizowanego przez Kieleckie Towarzystwo Naukowe („W pętli praworządności” – „GK” z 26.II.) – wprowadził czytelników co najmniej

Polemiki i repliki

W PĘTLI IGNORANCJI

trzy razy w błąd. Po pierwsze wcale nie skłaniał się „do oparcia polskiego modelu administracji centralnej na wzorach francuskich” – jak pisze, lecz w ramach prac Zespołu do Spraw Reorganizacji Administracji Publicznej proponujemy realizację właściwej dla każdej (nie tylko francuskiej) demokracji parlamentarnej zasady „rządy się zmieniają – urzędnicy pozostają”. Na dodatek tak się składa, że konstruowany przez nas model ministerstwa niewiele ma wspólnego z praktyką francuską, a najwięcej z naszymi bardzo dobrymi przedwojennymi wzorami.

Po drugie – *ius* to nie przepisy, a *lex* to nie prawo, ale odwrotnie (*ius* – prawo; *lex* – ustawa).

I po trzecie – nie powiedziałem, że „reformy administracji publicznej nie można wprowadzać ustawami, ale wyłącznie dekretemi”. Pewne rzeczy da

się bowiem wprowadzić jedynie poprzez zmianę konstytucji (powiaty), inne – konieczne ustawami (ustawa o skarbie państwa). Prawdą natomiast jest, że nie potrzeba aż formy ustawy do całej masy rozporządzeń z dziedziny prawa gospodarczego. Wiadomo, że po komunizmie dziedziczymy ponad 800 ustaw, w poprzedniej kadencji uchwalonych zostało raptem dwieście, z czego połowa zapewne złych. Ile czasu trzeba w Sejmie na zmianę pozostałych? Czy ktokolwiek

z nas by tego doczekał? Dlatego proponujemy nie dekrety (te kojarzą się najczęściej nieprawidłom ze stanem wojennym), ale wzorem międzywojnia – rozporządzenia wykonawcze z mocą ustawy i to wydawane nie przez prezydenta, jak przed wojną, lecz przez rząd pod kontrolą parlamentu.

A sytuację mamy znacznie gorszą pod tym względem niż przed wojną, ponieważ wówczas dziedziczyliśmy po zaborcach po prostu normalne prawo, obecnie zaś całą masę przepisów kreujących system nakazowo-rozdzielczy, bądź doń dostosowanych, a takiego żaden z naszych zaborców w 1918 r. nie miał. Z notatki zaś w „GK” mogłoby wynikać, że nie mam pojęcia co to jest konstytucja, ustawa, rozporządzenie wykonawcze z mocą ustawy, a co wie po studiach prawniczych każdy absolwent. No cóż, dziennikarstwo jest trudną sztuką...

JERZY STĘPIEŃ

MIESZKANIE - NIE DLA BIEDNYCH

Od 1 kwietnia br. wszyscy, którzy chcą otrzymać mieszkanie spółdzielcze, będą musieli w ciągu pół roku wykupić je na własność!

Taki obowiązek, jak poinformował nas Marek Korzeb z Ministerstwa Gospodarki Przemysłowej i Budownictwa wynika z ustaw przyjętych do realizacji w budżetowym, m.in. z ustawy o „Uporządkowaniu stosunków kredytowych”. Od teraz kredytu nie będą już zaciągać spółdzielnie mieszkaniowe, ale sam obywatel. W myśl obowiązujących przepisów, będzie mógł otrzymać go w wysokości nie wyższej niż 3-letnie dochody rodziny. Będzie to w większości przypadków o wiele za mało, by kupić mieszkanie (za 60 m kw. – około 300 mln zł). Dlatego wcale nie jest powie-

dziane, że musimy otrzymać mieszkanie o takiej powierzchni, jaka nam się marzy, ale jedynie takie, na jakie nas stać. Do spółdzielni trzeba przecież przynieść gotówkę.

Po kredyt do banku zwróci się, jak obliczono, około 60 tysięcy rodzin. Czy mają szansę go uzyskać?

Odpowiedzi na to pytanie w kieleckich bankach nie otrzymaliśmy. Wszyscy czekają w „wytyczne z centrali”. Usiłowaliśmy się czegoś dowiedzieć na własną rękę dzwoniąc do Ministerstwa Finansów. „Zasady ustali bank” – powiedziała jedna z dyrektorek i odesłała nas do

NBP. A stamtąd najchętniej odesłano by nas „do wszystkich diabłów”, bo nie znalazł się nikt, kto mógłby udzielić konkretnej informacji. Najpierw dowiedzieliśmy się, że „trzeba o to pytać w departamencie kredytów, ale telefonistka centrali NBP stwierdziła, że „takiego departamentu to u nas nie ma”, i odłożyła słuchawkę.

Wreszcie natrafiliśmy na Ośrodek Informacji Bankowej Związku Banków Polskich, a w nim na panią, która powiedziała m.in., że nie wiadomo, kiedy i w jakich bankach zostaną uruchomione kredyty na wykup mieszkań. Sejm musi jeszcze uchwalić kilka ustaw, kilka znowelizować, muszą być przepisy wykonawcze. Przecież bank ot tak nie będzie rozdawał pieniędzy. „Projekt wstępny całego pomysłu leży u mnie na biurku”, – powiedziała nasza rozmówczyni. – Trzeba przyznać, że jest piękny, ale nic z tego nie wynika. Ludzie dzwonią, proszą o kredyt, płaczą w słuchawkę, ale nie umiemy im pomóc”.

Urzędniczka nie chciała się przedstawić, być może wstydziła się, że tak mało wie, chociaż pracuje w „informacji”. Czegoś się jednak dowiedzieliśmy: **kredytów na wykup mieszkań udzielają Bydgoski Bank Komunalny oraz „Interkrakbank” w Krakowie.** Nie wiadomo jednak, czy takie uprzedzenie wypadków jest rozsądne? Przecież kredytobiorcy to ludzie biedni i mogą nie wywiązać się ze zobowiązań. Z plotek dowiadujemy się, że polski bank czeka, że w udzielaniu kredytów hipotecznych wyręczy go mający powstać w Warszawie bank polsko-amerykański.

Do pierwszego kwietnia pozostały dwa tygodnie. Czy do tego czasu zostaną wypracowane zasady udzielania kredytów – nie wiadomo. Są tacy, którzy twierdzą, że nie będą one wcale potrzebne: ceny mieszkań skutecznie odstraszają nie tylko najbiedniejszych. (b)

TYLKO OKULARY!

Z tego też powodu ci, którzy noszą okulary korekcyjne, mogą sprawdzić procentową pochłaniania nadfioletu dla swoich szkielek (najlepsze szkła pochłaniają 80-100 proc. promieniowania) i ewentualnie wymienić na bardziej skuteczne. Jest to szczególnie ważne dla osób po operacji zaćmy, gdyż soczewka

Czy „dziura ozonowa” zagraża naszym oczom już dzisiaj?

Raczej nie. Jednak w miesiącach letnich intensywność promieniowania UV zwiększy się i osoby bardziej wrażliwe przebywające w górach lub nad morzem mogą zacząć odczuwać dolegliwości oczu.

w oku jest naturalnym filtrem i jej brak umożliwia wnikanie promieni nadfioletowych do siatkówki. Osobom bez wady wzroku zapewni ochronę noszenie okularów przeciwsłonecznych z wbudowanym filtrem pochłaniającym promieniowanie UV lub szkła tzw. zerowe fotochromowe. Osoby nie tolerujące okularów mogą chronić oczy nosząc soczewki kontaktowe posiadające filtr UV.

Promieniowanie nadfioletowe obejmuje zakres widma elektromagnetycznego o długości fal od 100 do 400 nm. Ze względu na długość fali elektromagnetycznej dzieli się je na **nadfiolet krótkofalowy (100-280 nm), średnifalowy (280-325 nm) i długofalowy (315-400 nm).**

A naturalnym źródłem tego promieniowania jest Słońce, a sztucznymi źródłami są łuki spawalnicze elektryczne i gazowe, lampy ksenonowe, lampy rtęciowe i lasery.

Pod wpływem działania ultrafioletu powstają fizykochemiczne zmiany w komórkach.

Przy słabszych bodźcach występują jedynie zakłócenia metabolizmu komórek, przy silnych – denaturacja białek; w ekstremalnych przypadkach koagulacja, a nawet śmierć komórek.

Większość promieniowania nadfioletowego zostaje pochłonięta w przed-

nich warstwach oka (rogówka, błona komory przedniej, soczewka).

Najczęstszym skutkiem uszkadzającym go wpływ tego promieniowania jest zapalenie rogówki i spojówki u spawaczy.

Objawy zapalne występują przeważnie po 6 do 8 godzinach. Chory czuje silne pieczenie obu oczu, „piasek” pod powiekami i ma światłowstręt. Zmiany te ustępują po ok. 12 godzinach. Pod wpływem długotrwałego i intensywnego działania promieniowania UV długofalowego może występować zaczerwienienie brzożów powiek, przekrwienie spojówek, łzawienie.

U osób narażonych na dłuższy kontakt z promieniowaniem UV mogą wystąpić zmętnienia w soczewkach (zaćma) lub obniżenie ostrości wzroku na skutek uszkodzenia siatkówki i błony naczyniowej oczu.

lek. med. Adam Rybowski
Okulista

OSTRZEŻENIE WIEŚ LEDWIE DYSZY

Rada Wojewódzka NSZZ RI „Solidarność” w Kielcach uchwała z dnia 8 marca 1992 r. krytycznie ocenia prowadzoną na wsi politykę społeczną i gospodarczą, w tym także politykę kredytowo-bankową. Systematycznie ubożeje ludność na wsi w mieście, stale pogarszają się warunki życia i pracy na wsi, rośnie niezadowolenie społeczne. Brak klarownej, perspektywicznej polityki rolnej, ogromne zadłużenie polskiej wsi, a nawet bankructwa wielu gospodarstw rolnych (spowodowane złą polityką kredytową), wciąż rosnące koszty środków produkcji i brak należytych możliwości zbycia produkcji rolnej stale pogłębiają nerwowość społeczną, apatię producentów żywności i bardzo krytyczne nastroje wśród mieszkańców wsi.

Budzi nasze zaskoczenie i zdziwienie fakt, że tuż przed wiosennymi pracami polowymi kielecka wieś jest obarczana nowymi dokuczliwymi zobowiązaniami: podwyżką cen środków produkcji (np. podwyżce uległy ceny traktorów i innych narzędzi pracy, ceny paliw, nawozów, itp.) oraz nowymi podatkami (np. wyższym podatkiem gruntowym, podatkiem drogowym, podatkiem od nieruchomości, podatkiem od psów). Polityka kredytowa państwa wobec wsi doprowadziła do wielu bankructw i nadal prowadzi wiele rolnych gospodarstw do upadłości – coraz częściej zdarzają się w Polsce samobójstwa ludzi, którzy za lichwiarskie oprocentowanie pobranych kredytów zapłacili cenę najwyższą – cenę swojego życia.

Prezydium Rady Wojewódzkiej NSZZ RI „Solidarność” Zi-

mi Kieleckiej stwierdza, że do nas i innych instytucji napływają liczne protesty, apele, sygnały, prośby o wsparcie i interwencję, w wielu wsiach i gminach konflikt narasta, rodzą się wciąż nowe ogniska zapalne i społeczne protesty. Niezadowolone społeczne i zniecierpliwienie ludności wiejskiej jest tak bardzo duże, że każde nowe obciążenie finansowe może stać się iskrą zapalną strajku powszechnego i masowych rozruchów społecznych i politycznych.

„Solidarność” RI Ziemi Kieleckiej ostrzega: Polskę zagrażają nowe, niebezpieczne rozruchy społeczne, które mogą wywołać daleko idące skutki polityczne. (...)

Rzecznik Prasowy – Pełnomocnik Rady Wojewódzkiej NSZZ RI „S” w Kielcach

mgr Eugeniusz Koprowski

Fot. G. Romanowski

Jak przyjmować gości?

STÓŁ - BUFET

Jeśli chcemy przyjąć więcej osób, a mieszkanie mamy ciasne (lub: nie posiadamy odpowiedniej ilości krzesel, zastawy itp.), wtedy najlepszym rozwiązaniem jest stół-bufet.

Nakrywamy go ładnym obrusem, dekorujemy (np. kwiatami w wysokich szklanych wazonach, świecami w lichtarzach, serwetkami fantazyjnie ułożonymi w serwetnikach).

Talerzyki ustawia się na środku stołu, obok – układa sztuce. Ponieważ obowiązują generalna zasada, że potrawy muszą być tak dobrane i tak podane, żeby spożycie ich nie było kłopotliwe – najczęściej nie podaje się potraw

wymagających krojenia, a więc i noży.

Na półmiskach, w salaterkach – zimne przekąski (np. kanapki, koreczki, sałatki, paszteciki, ryby, dania z jaj itp.). Na tacach i paterach – słodkie wypieki, torty, owoce, słodycze. Na tacach – kieliszki, szklanki, butelki z wódką, winem, piwem, sokami owocowymi, wodą mineralną.

Przyjęcie można rozpocząć od podania napojów z niewielką domieszką alkoholu. Do tego słone orzeszki, palone migdały, chipsy... Potem przychodzi pora na zimne przekąski. Może, ale nie musi być, gorące

danie – i wówczas albo gospodarze nakładają porcje na talerze i podają je gościom, albo goście obsługują się sami. Naczynia, w których podajemy gorące danie, powinny być estetycznie dobrane do rodzaju potrawy. Wcale nie szokują ładne, kamionkowe lub szklane (żaroodporne) garnki, miseczki, a nawet – patelnie do zapiekania. Stawia się je wówczas na podstawkach. Bigos i flaczki można podawać już wcześniej porcjowane w kamionkowych miseczkach. Zapiekanki – w kokilkach. Barszcz – jednak w filiżankach. W tym przypadku ustawia się potrawy na tacach.

Z gorącymi napojami też można postępować dwojako: albo gospodarze podchodzą do każdego gościa z tacą, na której stoją napełnione już szklanki i filiżanki, albo goście obsługują się sami, ale wtedy powinniśmy mieć ładne dzbanki-termosy. (at)

„Uznany za niewinnego” („Presumed Innocent”), 1990, reż. Alan J. Pakula

Zastępca prokuratora okręgowego Rusty Sabich (świetna rola Harrisona Forda) prowadzi śledztwo w sprawie bestialskiego morderstwa popełnionego na swej asystentce, byłej kochance, Carolyn Polhemus. W trakcie śledztwa okazuje się, że w mieszkaniu ofiary znaleziono odciski palców należące do Sabicha. Nieoczekiwanie z poszukującego zabójcy prokuratora staje się głównym podejrzanym.

Film Alana J. Pakuli („Klute”, „Syndykat zbrodni”, „Wszyscy ludzie prezydenta”) należy do gatunku, który jest amerykańską specjalnością: kryminału, którego akcja rozgrywa się na sali sądowej. Ten rodzaj kina przeciwstawia wizualnej atrakcyjności i dynamice klasycznych kryminałów zawiłą intrygę, pasjonującą szaradę, wręcz szachową rozgrywkę pomiędzy Dobrem i Złem.

„Uznany za niewinnego” jest ekranizacją debiutanckiej powieści Scotta Turowa, która we 1987 roku przez 44 tygodnie okupowała czołowe miejsca na liście amerykańskich bestsellerów. Przynosi ona znacznie więcej niż tylko sprawnie skonstruowaną, niebanalną sensacyjną fabułę. Jest również studium psychologicznym mężczyzny opanowanego obsesyjną potrzebą związku z kobietą, która nie ma mu nic do zaoferowania poza zimnym wyrachowaniem. Oskarżony o jej zamordowanie odkrywa – w czasie procesu – że tak naprawdę nikt nie jest bez winy: ani sędzia, ani prokurator, ani jego błyskotliwy obrońca, ani podziwiany zwierzchnik, ani policjant – najbliższy przyjaciel, ani wreszcie – on sam.

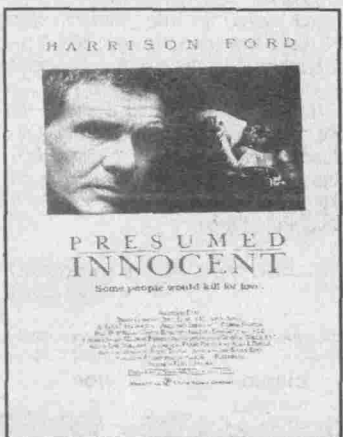
W książce narratorem jest główny bohater. To on dokonuje wnikliwej analizy, w której postawy innych, komentuje wydarzenia, objaśnia czytelnikowi funkcjonowanie amerykańskiej Temidy i istotę kruczków prawnych. Z oczywistych względów te najciekawsze w powieści elementy są nieprzekładalne na język filmowy. Pakula zastosował tzw. konstrukcję „wierzchołkową”, to znaczy „punktuje” sceny, które najlogiczniej i najkrótszą drogą prowadzą do puenty. Dzięki temu zabiegowi od pierwszej do ostatniej chwili trzymamy nas w napięciu, ale – z drugiej strony – wszystkie postaci tracą na psychologicznej głębi. Motywy zbrodni nie są w (w filmie) do końca przekonujące,

a dramat Sabicha nie do końca czytelny. Tym, którym film się spodoba, gorąco polecam – dla porównania – lekturę tej pasjonującej (dostępnej w księgarniach) książki.

Wypożyczalnia GRATIS, ul. Krasickiego 24

Studio Video KWANT, os. Barwinek 14

Andrzej Gołda

ZWIERZĘTA DUŻE I MAŁE

Żółw stepowy

Żółwie należą do nielicznych zwierząt, które nie zmieniły zewnętrznego wyglądu i sposobu życia od czasów dinozaurów. W świecie zwierząt wyróżnia je niepowtarzalny wygląd, majestatyczna postawa i długowieczność (żyją do stu lat).

Żółwie odwzajemniają miłość i przyjaźń tylko temu, kto obdarzy je bezinteresownym uczuciem.

Te sympatyczne gady mogą sprawić wiele radości swoim właścicielom. Właściwa opieka polega na prawidłowym żywieniu, baczny obserwacji zachowania żółwia i odgadywaniu jego potrzeb. Dzięki temu zwierzę jest zdrowe, ma apetyt i szybko się oswaja, a w niewoli żyje tak długo, jak mu na to pozwolimy.

Kolekcja jaj ptasich znajduje się w radomskim muzeum. Jej twórcą jest Leopold Pac-Pomarnacki. Myśliwy, przyrodnik, pisarz i bohater wojennych przegód. Urodzony na Litwie, osiadł w Radomiu w 1937 r., gdzie pracował jako łowczy w Dyrekcji Lasów Państwowych.

Swoją kolekcję jaj ptasich gromadził od momentu, kiedy w czasie burzy wichura zwała na ziemię gniazdo bocianie, w którym znajdowało się również małe gniazdko wróbla. Kolekcja rosła, a pan Leopold zdecydował się na przekazanie jej do muzeum w latach siedemdziesiątych.

Zbiór liczy 1538 jaj 217 gatunków spotykanych w Polsce i jednego gatunku egzotycznego. Na 232 gatunki u nas zarejestrowane (lęgowe) w tej kolekcji są jaja 208 gatunków, co stanowi 90%. W kolekcji są też okazy jaj ptaków nie gniazdujących w naszym kraju, pozyskane drogą wymiany.

Niezwykłą drogę przebyły egzemplarze jaj jemioluszek i łuskowca. Wytrwały kolekcjoner zebrał je w czasie

DZIWNE KOLEKCJE

ZBIORY W PLECAKU

osadzenia w kopalniach Workuty. Owinięte watą, zapakowane do puszek po konserwach, przewędrowały razem ze znalazcą szlak wojenny. Obóz pod Moskwą, Uzbekistan i potem – z Armią Andersa – Irak, Egipt, Monte Cassino. Po drodze zapalony zbieracz nie uniknął pokusy zdobycia jaj strusich. Dwa okazy przyjechały razem z nim do Polski w 1947 r. Wielkie, ważące ponad 1,5 kg, z grubą skorupą, przypominające najlepsze wyroby porcelanowe. Afrykańska zdobycz wygląda imponująco przy małych (waga liczona w gramach) jajeczkach mysikrólika i zniczka. Nawet obok jej łabędzia nieme, największego ptaka występującego w Polsce. Strusie afrykańskie składają do 20 jaj, a wysiaduje je samiec. W tym czasie strusia mama regeneruje siły.

Tych informacji udziela mi Jacek Słupek, ornitolog z Muzeum Okręgowego. Mówi więc o wartości naukowej kolekcji, o zależności koloru skorupy od odkrytego lub ukrytego miejsca gniazdowania i o tym, że znajdują się tu okazy jaj ptaków już nie występujących w Polsce – sześciu gatunków, między innymi drobia, który już nie odbywa u nas lęgów.

W zbiorach muzeum znajdują się inne kolekcje jaj, m.in. liczący kilkadziesiąt okazów zbiór Tomasza Wesołowskiego. Nikt chyba jednak nie „przebiję” kolekcji Leopolda Pac-Pomarnackiego.

WOJCIECH TWARDOWSKI

KOCHAJMY ANTYKI
BURSZTYN

Bursztyn zaliczany jest do żywic. Topi się w temperaturze 250–300 C. Ma barwę od mlecznobiałej poprzez żółtą, ciemnoczerwoną, czarną do niebieskiej i zielonkawej – we wszystkich odcieniach. Jest przezroczysty, przeświecający lub mętny. Nie ulega zmianom pod wpływem czynników atmosferycznych. W porównaniu z kamieniami szlachetnymi jest jednak miękkim, łatwo go zarysować, rozbić, rozkruszyć. Wyroby z bursztynu można jednak łatwo naprawić.

Drobne rysy dają się dowolnie szlifować delikatnymi środkami polerskimi. Większe pęknięcia i odpryski trzeba najpierw zalewać lakierem bursztynowym, a dopiero później szlifować. Lakier sporządzamy z roztopionego bursztynu i terpentyny w takich proporcjach, aby powstała gęsta masa. Naprawy i renowacje bursztynów przezroczystych są przeważnie widoczne. O wiele trudniej uzupełnić bursztynowe inkrustacje i wykludzić. Przed wszystkim trzeba dobrać bursztyn o odpowiedniej barwie, a następnie, w zależności od charakteru przedmiotu i techniki zdobienia, wkleić lub wprasować brakujący kawałek. Do wklejenia trzeba używać bezbarwnych klejów, np. celulozowego. Operacja wprasowania jest bardziej skomplikowana. Kawałki bursztynu należy zalać na kilka minut dwusiarczkiem węgla – CS₂ (łatwopalny i toksyczny), gdy zmiękną nakładamy je szczypcami na przedmiot i dociskamy metalową płytą. Po kilku godzinach uzupełniona część inkrustacji polerujemy. Bursztyn podgrzany w oleju lnianym można wyginać, co znacznie ułatwia pracę.

Przedmioty wykonane z tzw. ambriodu, czyli z prasowanych odpadków bursztynu, mają właściwości zbliżone do naturalnego jantaru.

SALON DZIEŁ SZTUKI I ANTYKÓW „PAGA”
DH „Ludwik”
w Kielcach

Żółw stepowy jest łatwy w hodowli, pogodny i aktywny w ciągu dnia. Ma wypukły pancerz (oliwkowy w ciemne plamy), silne i słupowate kończyny zakończone dobrze rozwiniętymi czteropalczastymi łapami. Skorupa, oprócz funkcji obronnej, zdolna jest do przekazywania informacji np. o drganiu gruntu, zbliżaniu się wroga.

Żółw rozpoznaje niektóre kolory i kształty, zapamiętuje proste formy figur geometrycznych. Z dużych odległości wyczuwa zapach jedzenia. Nie znosi intensywnych zapachów, a przede wszystkim dymu papierosowego.

Ponieważ jego naturalne środowisko to suche powietrze, płaskie i otwarte stepy z rzadką

porośniętą roślinnością – podobne warunki należy mu stworzyć w terrarium. Lubi kopać; w czasie chłódów potrafi wykopać dwumetrowy korytarz zakończony jamą. Lubi wlegiwać się w ciepłą wodę, ale nie potrafi pływać – basen powinien być płytki. Jest wrażliwy na chłód i przeciągi. Najlepiej czuje się w temperaturach od 18 do 30C.

Żółw stepowy żywi się głównie zieleniną. Uwielbia świeże liście sałaty, jabłko ze skórką, marchew, podsuszony chleb, biały ser. Jada niewiele mięsa wołowego, wątróbki. Pije czystą wodę. Nie znoś kapusty i pietruszki. Domaga się świeżego pokarmu – innego po prostu nie jada.

Zdrowy żółw jest pogodny, zjada pokarm, a na widok domowników nie chowa głowy w pancerzu. Pozwala się głaskać, szczególnie po głowie. W przeciwieństwie do innych zwierząt nie wydaje głosu, nie macha łapkami na widok właściciela. Radość i choroby przejawia w milczeniu.

(Za tydzień – o pielęgnacji i zwyczajach żółwia)

Salatka francuska

Co zrobić z cykori? Polecamy salatkę francuską. Drobno pokroić 5 cykori, dodać 5 dużych pieczarek pokrojonych

Szybko i smacznie

w plasterki, 1 średni seler utarty na tarce, 2 jabłka pokrojone w kostkę, 1 łyżkę soku z cytryny, sól i pieprz do smaku. Wymieszać, polać majonezem doprawionym łagodną musztardą i łyżeczką sosu sojowego.

RADY BABUNI

Jeżeli kupiłeś zielone banany, wóź je na noc w plastikową torbę razem z jabłkiem, a szybko staną się żółte i apetyczne, bo jabłko wydzielają etylen.
Aby makaron podczas gotowania nie sklejał się i nie przywie-

CZTERY KĄTY

Niepotrzebne miejsce za drzwiami

Znamy doskonale z własnego doświadczenia, jak trudno jest zagospodarować miejsce między ścianą a drzwiami. Kombinujemy, wypychamy tam nogą rury od odkurzacza, stare gazety i sterty zniszczonych książek, albo wymieniamy drzwi na harmonijkowe, żeby mieć więcej miejsca w naszych standardowych M-ileś.

Tymczasem naprawdę można inaczej. Wystarczy trochę inwencji, niewielkie zakupy u stolarza czy w sklepie z wyrobami stolarskimi. Potem trzeba tylko

wrysować dowolny wzór kratkę na papierze, odtworzyć go w drewnie (wszak nasi mężczyźni z pewnością to potrafią) i osadzić w kłopotliwym kącie, tak jak to widzimy na zdjęciu.

Na takich półkach może się zmieścić cała domowa biblioteczka oraz mnóstwo drobiazgów, które do tej pory płały się po całym mieszkaniu. Półkę można również konstruować w nieco inny sposób niż prostokątnie – tak jak plaster miodu lub prościej – w formie rombów – deski nośne ustawione są na ukos i skrzyżowane. Nasza półka wygląda wówczas lekko i nie-typowo.

Tego typu mebel można ustawić również w kuchni. Zmieści na nim pudełka i stoiczki

z przyprawami, stare dzbanki, moździerze, zdekompletowane filiżanki, których szkoda wyrzucić, wszystko, co – dotąd trzymane na wierzchu – sprawiało wrażenie bałaganu w naszej kuchni. Półki nie powinny być szerokie. Nie mogą zagracać pomieszczenia, ale właśnie mają pomóc nam opanować nieład.

Agnieszka Krakowiak

Fot. A. Krakowiak

MOJA DZIAŁKA

Dla wielu działkowców coraz istotniejsza staje się możliwość uprawiania na własne potrzeby zdrowych, nie skażonych owoców. Można je otrzymać uprawiając warzywa m.in. metodą biodynamiczną.

Okres przestawiania działki z tradycyjnej uprawy na biodynamiczną trwa przeciętnie 2-3 lata i zależy od wiedzy i doświadczenia działkowca oraz warunków panujących w ogrodzie. Na działkę należy wprowadzić jak najwięcej gatunków roślin, przede wszyst-

kim ziół oraz zachować wartościowe gatunki roślin dziko rosnących, które wywierają korzystny wpływ na warzywa i drzewa owocowe. Od razu należy zrezygnować ze stosowania pestycydów (chemiczne środki ochrony roślin) albo ograniczyć ich stosowanie do przypadków szczególnych (wybrać preparaty III lub IV kl. toksyczności).

W ogrodzie biodynamicznym najważniejszym nawozem jest kompost. Podstawą materiału kompostowego są wszelkie resztki roślinne, pochodzące z ogrodu

i z obejścia: chwasty, liście drzew, resztki warzyw i owoców, ścięta trawa, łęty roślin, gałązki drzew i krzewów, pod warunkiem, że nie są porażone przez choroby. Do zwalczania chorób i szkodników stosuje się wyciągi z roślin dziko rosnących np. pokrzywy, skrzypu. Ważnym elementem w ogrodnictwie biodynamicznym jest dostosowanie terminów siewu i zabiegów agrotechnicznych do faz Księżyca i położenie ziemi względem gwiazdozbiorów i planet. Ogólnie jest to określane jako wykorzystywanie energii kosmosu.

Biodynamiczny kalendarz na marzec

1	N	Koziorożec	ziemia	.....	początek czasu przesadz.
2	P	Koziorożec	ziemia	korzeń	
3	Wt.	Wodnik	ziemia/światło	kwiat od godz. 2	
4	Sr.	Wodnik	światło	kwiat	
5	Cz.	Ryby	światło/woda	kwiat do 3, od 4 liść	koniec czasu przesadz.
6	Pt.	Ryby	woda	liść	
7	S	Ryby	woda	liść	
8	N	Baran	woda/ciepło	liść do 3, od 4 owoc	
9	P	Baran	ciepło	owoc	początek czasu przesadz.
10	Wt.	Byk	ziemia	korzeń	
11	Sr.	Byk	ziemia	korzeń	
12	Cz.	Bliznięta	ziemia/światło	korzeń do 15, od 15 kwiat	
13	Pt.	Bliznięta	światło	kwiat	koniec czasu przesadz.
14	S	Rak	światło/woda	kwiat	
15	N	Rak	woda	liść	
16	P	Lew	woda/ciepło	.....	
17	Wt.	Lew	ciepło	owoc	początek czasu przesadz.
18	Sr.	Panna	ciepło/ziemia	owoc do 10, od 11 korzeń	
19	Cz.	Panna	ziemia	owoc do 10	
20	Pt.	Panna	ziemia	korzeń np. seler	
21	S	Waga	ziemia/światło	korzeń do 15, od 16 kwiat	koniec czasu przesadz.
22	N	Waga	światło	liść od 1	
23	P	Skorpion	woda	liść	
24	Wt.	Skorpion	woda	liść	
25	Sr.	Strzelec	woda/ciepło	liść do 11, od 12 owoc	początek czasu przesadz.
26	Cz.	Strzelec	ciepło	owoc od 5	
27	Pt.	Strzelec	ciepło	owoc od 7	
28	S	Koziorożec	ziemia	korzeń do 6, od 7 do 16 kwiat	
29	N	Koziorożec	ziemia	korzeń	koniec czasu przesadz.
30	P	Wodnik	ziemia	korzeń do 8, od 9 kwiat	
31	Wt.	Wodnik	światło	korzeń	

Wyjaśnienia do kalendarza:

Obok daty i dnia tygodnia jest zaznaczony znak gwiazdozbioru, przed którym w danym dniu wędruje Księżyc. W następnej kolumnie wymieniony jest żywioł panujący w danym dniu. Najważniejsza dla działkowca jest rubryka, w której wymienione są części roś-

liny, dla których dany dzień jest korzystny.

Jeżeli to możliwe – wszelkie prace, jak: siew, sadzenie, odchwaszczanie powinny być wykonywane w dni korzystne dla tej części rośliny, która jest dla nas plonem. Tak więc dla warzyw korzeniowych jak rzodkiewka, burak czerwony, seler, marchew, ziemniaki, cebula itp. najkorzystniejsze są dni „korzeniowe”. Dla

pomidorów, ogórków, krzewów owocowych i innych roślin, z których zbieramy owoce lub nasiona, najlepsze są dni „owocowe”. Wszystkie rośliny w ozdobnych kwiatach oraz zioła pielęgnuje się jak w dni „kwiatowe”. Dla warzyw liściowych jak sałata, kapusta, szpinak itp. najkorzystniejsze są dni „liściowe”.

BARBARA SAZOŃSKA

FILATELISTYKA

Filatelistyka to nie tylko kolekcjonowanie znaczków w postaci takiej, w jakiej kupujemy na pocztę lub odklejamy z kopert. Pełnoprawnym znakiem pocztowym, czyli dowodem opłaty za pocztową usługę, jest reprodukowana tu FRANKATURA MECHANICZNA,

Pierwszą maszyną do frankowania przesyłek wymyślił i zastosował w 1903 r. Norweg Karol Ucherman. Dziś metoda ta jest bardzo powszechna i np. w USA wpływy pocztu z tego tytułu są większe niż osiągnięte ze sprzedaży znaczków.

czyli odbitka tego znaku oraz datownika. Zwykle robi się to maszynowo. Za specjalnym zezwoleniem zarządów pocztowych stosują frankatury wielkie przedsiębiorstwa i organizacje, w których wysyła się znaczne ilości przesyłek. Tradycyjne klejenie znaczków byłoby zbyt czasochłonne i przez to kosztowne. Jak widać, taki znak pocztowy jest znakomitą formą reklamy i informacji o nadawcy, co nie jest przecież bez znaczenia.

Pierwsze polskie frankatury mechaniczne pojawiły się w 1927 roku.

Zgodnie z zaleceniami, winno się odciskać frankatury w kolorze czerwonym, ale spotkać można je także w kolorach czarnym bądź fioletowym.

Na zakończenie, jak zwykle, walor kielecki – treść jego świadczy, jak bardzo nasz region jest stary i zasłużony dla paleontologii.

MAURITIUS

Targowisko łatwiej otworzyć, trudniej zamknąć.

Fot. G. Romaniuk

Załatwić Matysiaka Nos hurtownika w... gazecie

Popieram decyzję wiceprezydenta Krzysztofa Matysiaka, po tym, jak 27 lutego pozwolił „Mitexowi” na dalsze prowadzenie placu hurtowego przy ulicy Zagajnickiej. Uważam, że postąpił słusznie i uniknął eksmisji hurtowników. Nikomu nie potrzebna jest powtórka siłowego rozwiązania na parkingu koło kina „Romantica”.

Wydaje mi się, że dziennikarze „Słowa Ludu” podpisujący się inicjałami DM i JM wysuwają zbyt pochopne wnioski na temat organizacji handlu hurtowego w Kielcach i nieopacznie reklamują firmę prowadzącą jakoby jedyne legalne targowisko spożywczych artyku-

łów masowych. Piszą w artykule pt. „Skandal wokół targowisk” z 12 marca m.in.: „Czy nie prostszym wyjściem byłoby zamknąć plac przy ul. Zagajnickiej do czasu przygotowania go do funkcji, jaką ma spełniać? (...) A potem niech klient decyduje, czy wrócić na Zagajnicką”.

Gdzież to mieliby się przenieść kupcy na czas remontu? Tego nie piszą, ale... przedtem ubolewają nad nie wykorzystanym „prawomocnie ustanowionym przez Zarząd Miasta” placem hurtowym firmy państwa M. przy ul. Skrzetlewskiej. „Kupujący przyjeżdżają i odjeżdżają z kwitkiem, bo... nie ma sprzedających.”

Niezgodne z prawdą są fakty podane przez „Echo Dnia” z 4 marca w tekście pt. „Jak to z targowiskami bywa...”. Dziennikarka pisze: „Wzbudza to protest legalnie handlujących przy ul. Skrzetlewskiej, Zbożowej i Żelaznej”. Po pierwsze plac przy ul. Żelaznej służy do sprzedaży detalicznej i koszykowej, a po drugie w dwóch pozostałych miejscach żaden handel nie odbywa się nawet teraz, gdy zalegalizowano ich funkcję targowisk artykułami masowymi. Prosty rezultat konkurencji!

W myśl ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej każdy może otworzyć plac hurtowy. „Mitex” kompletuje więc dokumenty potrzebne do uzyskania decyzji lokalizacyjnej placu hurtowego przy ul. Zagajnickiej. Hurtownicy i kioskarze nie widzą potrzeby opuszczania dobrego punktu handlowego i w ogóle są przeciwni cyt.: „gmatwaniu w prasie jasnej sprawy”. Ich zdaniem może być i dziesięć targowisk, ale wybór miejsca, za które zapłacą, należy do nich.

REMIGIUSZ KASPRZYK

Po przeprowadzce

Po przeprowadzce z Urzędu Wojewódzkiego Rejonowe Biuro Pracy ma teraz do dyspozycji wiele pokoi biurowych, do których interesanci wchodzić poprzez poczekalnie, które przygotowano, aby zlikwidować kolejki na korytarzach. Wydawać by się mogło, że załatwienie sprawy zajmie interesantowi kilka minut, ponieważ każde drzwi są opatrzone kolorowymi szyldami informującymi, co można załatwić w danym pokoju. Niestety, informacje te są tak enigmatyczne, że bezrobotni krążą bezradnie po korytarzach i siadają w kolejce w kilku poczekalniach, zanim wreszcie trafią do właściwych drzwi.

(MAX)

Biznesmeni, zgłoście się!

Na zaproszenie prezydenta Staropolskiej Izby Przemysłowo-Handlowej 24 marca przyjadą do Kielc atache handlowy ambasady amerykańskiej pani Joan Edwards, wiceprezes Polsko-Amerykańskiego Funduszu Przedsiębiorczości pani Charlene Soby, przedstawiciel AID Agencji ds. Międzynarodowego Rozwoju pan William Joslin oraz specjalista handlowy Ośrodka Rozwoju Handlu USA pani Barbara Grabowska. Celem spotkania będzie nawiązanie współpracy gospodarczej z kieleckimi biznesmenami, zapoznanie zainteresowanych z zasadami uzyskania amerykańskich kredytów, przygotowanie wniosków kredytowych, a także poznanie wątpliwości i barier kapitału USA przed wejściem na polski rynek.

Aby spotkanie było owocne, 5 dni przed terminem wizyty w biurze izby (al. IX Wieków Kielc 3, pokój 411 bl. C1) należy złożyć ankietę ofertową, do przygotowania, przetłumaczenia.

60 proc. klientów nie płaci...

Dwóch przywiązano pasami

Piją „borygo”, wodę brzożową, kryształ, denaturat, najtańsze dezodoranty, krople żołądkowe, dodają do nich mleko i cytrynę. Z takich składników powstają różne „koktajle”.

Opiekun zmiany: — Podkoszulka biała, spodnie zielone moro, skarpety szare, koszula niebieska. Lekarz: — Ile pan ma lat? Pijany: — Nie wiem. Lekarz: — Od pana załatuje kryształkiem!

Przywieziony do Izby Wyrzeźwien z Komisariatu Policji w Nowinach pijany mężczyzna powędrował do sali, a jego odzienie do depozytu.

— Pacjenci Izby Wyrzeźwien bywają brudni i zawżeni. Często zachowują się agresywnie, obrzucają sanitariuszy wulgarnymi wyzwiskami i odgrająają się. Zawsze twierdzą, że są trzeźwi! — zauważa księgowa.

— Niektóre osoby przebywały w izbie 150 razy! W tym roku, niestety, zanotowaliśmy tu dwa nagłe zgony osób z przewlekłą chorobą alkoholową — mówi po. dyrektora Izby Wyrzeźwien w Kielcach Maria Kułaga. — A liczba pijących nałogowo alkohol wzrasta. W 1990 roku izba „gościła” 5.213 osób, w 1991 już 7.603. A od 1 stycznia br. do 10 marca w murach

tego budynku przebywało 1395 pacjentów. W lutym było tu 15 nieletnich, wśród nich 2 dziewczyny.

Dziewczyna I miała 17 lat, została przywieziona do tego przybytku trzeźwością, gdyż leżała pijana

Fot. G. Romaniuk

na ulicy Słowackiego w Kielcach. Dziewczynka II: 14-latką, trafiła tu, ponieważ będąc w stanie upojenia alkoholowego policja złapała na włamywaniu się do kiosku spożywczego wraz z towarzyszem chłopców, nieletnich jak ona.

Opłata za pobyt kosztuje 370 tys. zł, z tego 68 tys. zł to koszty dowozu — przez policję, straż miejską lub pogotowie ratunkowe. Ale ok. 60 proc. klientów nie płaci wcale, bo nie stać ich na to, zwłaszcza bezrobotnych... Obecnie Izba Wyrzeźwien jest na własnym rozrachunku, oczekując decyzji o przyznaniu dotacji z budżetu miasta. Koszty działalności przybytku trzeźwości pochłaniają 100 milionów złotych miesięcznie. Płace pracowników brutto sięgają 1.300 tys. — 1.400 tys. zł. Brakuje sanitariuszy, którzy często odchodzą nie wytrzymując tej pracy psychicznie i nerwowo.

W dzień wypłaty od godz. 15 do 7 rano przyjęto 43 pacjentów, czyli prawie komplet. Było wśród nich wielu młodych, awanturujących się ludzi, z których dwoje „uspokojono” przy pomocy pasów bezpieczeństwa. MAGDA WRÓBEL

Wróć do bajek, „Kubusiu”!

Na spektakle kieleckiego Teatru Lalki i Aktora „Kubus” chodziłam zawsze z wielką przyjemnością. Moje dzieci z jeszcze większą. Dlatego z radością skorzystałam z zaproszenia na premierę sztuki: „Wielka tajemnica, czyli heca w teatrze »Szariwari«”, która odbyła się w ostatnią niedzielę w sali Wojewódzkiego Domu Kultury. Autorem przedstawienia jest młody aktor tego teatru, Andrzej Sielski.

Dyrektor teatru „Szariwari” zmuszony zagrać dla dziecięcej publiczności wymyśla na poczekaniu spektakl dla dzieci i... niestety, to widać, że sztuka powstała „na poczekaniu”. Gwarantowano nam wspaniałą zabawę, ale bawili się tylko artyści, bo dzieci...

— Mamo, chodźmy stąd.
— Cicho, w teatrze nie wolno rozmawiać. Spójrz, jakie ładne lalki.

— Nieprawda! Nudzi mi się, wolalabym oglądać „Ulicę Sezamkową”...

Przesłanie nowoczesnej sztuki, krytykującej nie najładniejsze człowiecze cechy jest na pewno aktu-

alne i wartościowe, ale aktorom nie udało się przekonać o tym dziecięcą widownię. Było dużo słów. Za dużo. Zbyt wiele taniego dydaktyzmu. Kilkuletnie maluchy niczego nie rozumiały, starsze dzieci — znudziły się. Stąd szuranie krzesłami, rozmowy. Świadczą to nie tylko o małym wyrobie i niskiej kulturze teatralnej...

BARBARA KOZIEL

„Poetyckie szermierki”

W niedzielę w sali kominkowej WDK odbyły się wojewódzkie eliminacje XXVII Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego. Talent i umiejętności 35 uczestników oceniali cztereoosobowe jury w składzie: Anna Skaros — Państwowy Teatr im. S. Żeromskiego, S. Mijas — „Echo Dnia”, Andrzej Litwin — WDK, Zygmunt Suchecki — WDK.

Dominowała poezja refleksyjna z nutką smutku, żalu, choć nie brakło również dowcipnych i lekkich tekstów. Królowali tacy autorzy, jak Tuwim, Leśmian, Poświatowska, Boy-Zeleński, Hłasko. Mieliśmy okazję usłyszeć tzw. poezję śpiewaną, szczególnie interesującą w wykonaniu zespołu z Ostrówka Świętokrzyskiego, który zakwalifikował się do dalszych eliminacji. Pozostali szczęśliwcy to Paulina Napora (Pińczów), Iwona Banasiewicz (Jędrzejów), a w kategorii dorosłych: Piotr Gąbaszewski (Skarżysko-Kamienna) i Aneta Spadło (Starachowice).

Trzymamy kciuki!

Marchewka

Uwaga, miłośnicy psów!

Oddział kielecki Związku Kynologicznego zaprasza wszystkich członków do wzięcia udziału w Walnym Zgromadzeniu Stowarzyszenia Wychowawców i Włóczęgów Wodzawczo-Wyborczych, które odbędzie się 22 marca br. (niedziela) o godz. 10 w sali Klubu Nauczycieli w Kielcach przy ul. Okrzei 9.

MAŁGORZATA ISKRA

ZAPROSZENIE DO TEATRU

Dobra wiadomość: kameralna scena nowego gmachu Teatru im. S. Żeromskiego zainaugurowała działalność. Na premierę wybrano stosowny na czas Wielkanocy tekst: „Historia o Męce Najświętszej i Chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim” wg Leona Schillera, a widowisko nazwano „Męka i Zmartwychwstanie”. Bierze w nim udział prawie cały zespół aktorski kieleckiego teatru.

Przedstawienie wyreżyserował Henryk Mozer, autorem scenografii jest Adam Kilian, a opracowania muzycznego ks. Zbigniew Rogala i Jerzy Szczyrba. Rzecz została przygotowana — zwłaszcza w warstwie wizualnej i mu-

zycznej — ze smakiem. Aktorzy wywiązali się ze swych na ogół niewielkich zadań, z żarliwością. Być może sprawili to religijny charakter widowiska. Doczekaliśmy bowiem czasów, gdy widowiska pasyjne, mające swój początek w kościołach, zawędrowały do teatrów dramatycznych.

Osobiście ostatnią premierę kieleckiego teatru odbieram nie jako fakt artystyczny, a wrzucenie natury emocjonalnej. Toteż daruję sobie uwagi o dłużyznach i pewnej monotonii działań scenicznych (nieustające procesje aranżowano prawdopodobnie zgodnie z intencjami Schillera), czy o ograniczonej widoczności z wyżyn balkonu. A to dlatego, że „Męka...” nie należy do ro-

daju przedstawień, które są dobre lub nie, które się podobają lub też nie. Albo się duchowo uczestniczy w opowieści o ostatnich dniach, śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa — i wówczas widowisko wyzwala przeżycia i refleksje lub też jest to wieczór stracony.

Wybór należy do państwa. Przy czym pozwolę sobie zwrócić uwagę na dwa plusy wizyty w teatrze: na szansę zaspokojenia ciekawości co do efektu 17-letnich starań budowniczych nowego gmachu teatralnego i na możliwość duchowego przygotowania do zrozumienia istoty świąt wielkanocnych.

Od pewnego czasu w niektórych sklepach z wydzielonymi stoiskami samoobsługowymi widnieją kartki z informacją, że „kasjerka jest upoważniona do kontroli siatek”. Ze względu na powszechność tego zjawiska poprosiłam o kilka słów wyjaśnienia kierownika jednego z kieleckich samów.

Z jego wypowiedzi można było dowiedzieć się wielu interesujących szczegółów. Otóż ponoć kradzieże w samach stały się prawdziwą plagą. W średniej wielkości sklepie co miesiąc straty poniesione z tego powodu oblicza się w dziesiątkach milionów złotych. Niedobory ponoć pokrywa personel sklepu z własnej kieszeni.

Gina wszystkie rodzaje towarów. Ludzie potrafią wynieść mleko, masło, chleb, a także konserwy i słodczyce. Kradną

Dużo strat powodują klienci, którzy otwierają firmowe opakowania i „na miejscu” spożywają cukierki czy ciastka. W tego rodzaju działalności dominują ponoć

właścicielom sklepów „za nowocześnie”. Natomiast nie mają ochoty zatrudniać specjalnych pracowników w roli ochroniarzy, gdyż to, ich zdaniem, podwyższyłoby koszty prowadzenia sklepu.

Metody zapobiegania kradzieżom to problem, który należy pozostawić personelowi sklepu, ale te metody nie mogą być sprzeczne z prawem. Tak więc żadna ekspedientka nie może nikogo kontrolować. Jeżeli w sklepie jest wyznaczony miejsce, w którym klienci mają pozostawiać zakupy dokonane wcześniej, to sklep ponosi materialną odpowiedzialność za przechowywane przedmioty. Jeżeli klient został niesłusznie posądzony o kradzież, ma prawo domagać się odszkodowania.

(MAX)

SIÓDME - NIE KRADNIJ!

matki, aby móc urządzić dziecku przyjęcie urodzinowe, kradną ci, którzy naprawdę nie mają czym płacić. Ale zdarzają się też do wcipni młodzieńcy, którzy pragną poznać smak ryzyka, chowając kostkę masła za pazuchę. Przyłapano kiedyś mężczyznę, który będąc w podróży postanowił zjeść śniadanie na koszt sklepu i próbował wynieść paczkę pierników i śmietanę.

dzieci. Codziennie zdarza się od kilka do kilkunastu kradzieży. W każdym zauważonym przez pracownika sklepu przypadku interweniuje policja, a winowajca jest karany przez kolegium. Właściciel nie stosuje się metod zapobiegawczych poza wzmożoną uwagą ekspedientek. Wieszanie w sklepie zdjęć złodziejasków – recydywistów (tak często stosowane na Zachodzie) wydaje się

KIELCE - BRUKSELA
Polska Izba Handlu Zagranicznego – Centrum Promocji w Kielcach rozpoczęła wpisywanie do swoich komputerów danych o 50 tys. zakładów pracy istniejących na terenie jej działania, tj. trzech województw: kieleckiego, radomskiego i tarnobrzskiego. Sieć komputerowa izby jest połączona z centralą w Warszawie i Centrum EWG w Brukseli. Po zakończeniu operacji, która potrwa kilka tygodni łatwiejsza będzie promocja polskich towarów na Zachodzie i szybsze kontaktowanie krajowych producentów z zagranicznymi partnerami. (ako)

Policja poszukuje skradzionych samochodów

Na terenie województwa kieleckiego w dniach od 2 do 15 marca 1992, skradzione zostały następujące pojazdy:

MARKA	NR REJESTR.	KOLOR
fiat 126p	KEE 6375	popielaty
fiat 126p	KED 5563	złoty
fiat 126p	KEZ 5768	beżowy
fiat 125p	KEW 0414	czerwony
lada	KEC 9560	niebieski
lada samara	KJT 6295	szary
polonez	KEB 0977	zielony
volkswagen golf	KIY 8606	granatowy
volkswagen passat	XXB 1164	biały
	(rej. czecho-słowacka)	
volkswagen furgon	KEC 3450	biały

MOTOCYKLE I MOTOROWERY

MARKA	NR REJESTR.	KOLOR
awa	KEM 5721	czarny
BMZ-ETZ	KES 0162	niebieski
romet	brak	niebieski
	nr silnika 712386 nr podwozia (ramy) 12671	
	(M.L.)	

MARKA	KOLOR	NR REJESTR.	NR SILNIKA	NR NADWOZ.
polonez caro	beżowy	CZB 2789	48351	—
mercedes benz	szaroniebieski	CZB 0281	10068418	B 487367
mercedes 300D	czarny	CEC 1420	312001813	31Bo65960
audi 100	zielony	PKH 8512	WC062465	439201442
volkswagen golf	szary met.	CZE 6729	JP709555	GZKW216928
peugeot	zielony	9904NY62	—	2225987278

Informator

KIELCE

TEATRY:

im. S. Żeromskiego – „Męka i zmartwychwstanie” – g. 18.00 (sala kameralna)
PTLIA „KUBUŚ” – „Wielka tajemnica” – ODK „Sabat” – Kielce, g. 9.00, 11.00

KINA:

ROMANTICA – „Rodzina Addamsów” – USA, l. 12, g. 9.00, 15.30; „Spokojnie tatuśku” – USA, l. 15, g. 11.00, 13.15, 17.30, 19.45
MOSKWA – „Thelma i Louise” – USA, l. 18, g. 11.15, 15.30, 19.30; „V.I. Warszawski – detektyw w szpilkach” – USA, l. 15, g. 9.15, 13.30, 17.45

ECHO – „Bingo” – USA, bo., g. 15.00; „Oskar” – USA, l. 15, g. 17.00, 19.00

GALERIA BWA – wystawa „Przedwiośnie 17”. Galeria czynna w godz. 11.00–17.00, w niedziele 11.00–15.00, w poniedziałki – nieczynna.

DOM ŚRODOWISK TWÓRCZYCH „Pałacyk Zielińskiego” – wystawa rysunku i malarstwa Lidii Świeckiej. Wystawa czynna w godz. 9–18.

MUZEA

NARODOWE – Pałac, pl. Zamkowy 1 – „Wnętrze zabytkowe XVII–XVIII w.”. „Galeria malarstwa polskiego”. „Sanktuarium marszałka Józefa Piłsudskiego”. „Broń Wschodu i europejska ze zbiorów Muzeum Narodowego w Kielcach” – czynna w godz. 9.00 – 16.00, w poniedziałki i wtorki – nieczynne.

Oddział – pl. Partyzantów 3/5 – wystawy stałe: „Przyroda Kielecczyzny”; „wystawy czasowe: „Bitwa pod Grunwaldem”; „Ku pokrzepieniu serc”; „Współczesna sztuka ludowa Kielecczyzny”; „Pradzieje regionu świętokrzyskiego (epoka żelaza)”. Muzeum czynne od godz. 10.00 do 16.00. W poniedziałki – nieczynne.

Oddział – Muzeum Lat Szkolnych S. Żeromskiego, ul. Jana Pawła II – czynne w poniedziałki i wtorki od godz. 9.00 do 15.00, w środy – od godz. 12.00 do 18.00, w czwartki i piątki od godz. 9.00 do 15.00. W soboty i niedziele – nieczynne.

Oddział – Muzeum Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku – czynne w godz. 10.00 – 16.00, w poniedziałki, wtorki nieczynne.

WSI KIELECKIEJ – Park etnograficzny w Tokarni – Wnętrze XIX–w. chaty, zagroda z Radkowiec, dwór oraz wystawa „W dawnym miasteczku” – „Ocalić od zapomnienia” Jan Bernasiewicz – twórca ogrodu rzeźb – czynne w godz. 9.00 – 14.00, w poniedziałki, soboty, niedziele – nieczynne.

DWOREK LASZCZYKÓW w Kielcach (ul. Jana Pawła II 6) – wystawa czasowa pt. „Ludzie, świętki i demony”. Sztuka ludowa ziemi sieradzkiej. Czynny codziennie od 10.00 do 16.00.

ZABAWKARSTWA w Kielcach – czynne codziennie oprócz poniedziałków, w godz. 10.00 – 17.00.

APTEKI – stały dyżur nocny pełni apteka – os. Barwinek 26
USŁUGI POGRZEBOWE: dyżur w godz. 6.00 – 22.00, tel. 31–70–47.

TELEFONY: Pogotowie Ratunkowe – 999, Pogotowie Policyjne – 997, Straż Pożarna – 998, Pomoc Drogowa – 981, Pogotowie Energetyczne Kielce – miasto – 991, Kielce – teren 956, Pogotowie Gazowe – 31–20–20 i 992, Pogotowie wod.-kan., co., elektryczne, RPGM czynne w godz. 15 – 23 w dni powszednie; w dni wolne od pracy w godz. 7 – 23.00, tel. 463–80. Pocztaowa informacja o usługach 911. Informacja PKP – 930, informacja PKS 66–02–79. Hotel „Centralny” 66–25–11.

CENTRUM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ „IT” – tel. 486–66 czynne do 16, w soboty do 14.

„OMNI” – Informacja o usługach – Kielce, tel. 439–62 w godz. 9 – 17.

DYŻURY OSTRE SZPITALA: Oddz. Wewn. – Szp. Czerwona Góra, Oddz. Chirurg. – Szp. MSW

Ginekologiczno-położniczy wg rejonizacji, tel. 492–58

POMOC LEKARSKĄ dla dzieci chorych można uzyskać w dziale pomocy doraźnej przy ul. Langiewicza (Szpital Dziecięcy) – codziennie w godz. 14.00 – 7.00, w niedziele i święta – przez całą dobę (pomoc odpłatna).

WIZYTY DOMOWE LEKARZY – tel. 31–56–50;

WIZYTY I WIZYTY DOMOWE PEDIATROW – tel. 31–56–50;

TELEFON Z „ANIA” (dla ludzi z problemem z holowym) – od poniedziałku do piątku, w godz. 18.00 – 20.00

POSTOJE LKÓWEK: osobowe – pl. Dworcowy tel. 534–34, ul. Piekoszkowska, tel. 515–11, ul. Toporowski 31–09–67, ul. Jesionowa 31–79–19; bagażowe – ul. Armii Czerwonej tel. 31–09–19.

JĘDRZEJÓW

KINO

DOM KULTURY – „Kroll” – pol. l. 18, g. 17.00, 19.00

Czytelnicy piszą

„Bez sportu nie ma goryla”

W świątecznym wydaniu waszej gazety ukazał się pod tym właśnie tytułem artykuł, w którym pan Leszek Drogoz stwierdził, iż Komisja Kultury Fizycznej i Sportu przy Radzie Miasta nie działała nic, bo nie mogła. Nie zgadzam się z taką opinią. Utyskiwanie na brak pieniędzy wszyscy dobrze znamy. Nie znamy natomiast planu działania komisji (o ile w ogóle istniał). Gdyby były pieniądze, każdy z nas działałby z rozmachem. Sztuka coś zrobić, gdy ich nie ma. Kłopoty finansowe należy umieć rozwiązać, a nie godzić się i ogłaszać, że się nic nie mogło dziać.

Gdybym stwierdził, że nic nie mogę działać, dziś ja i zawodnicy z mojego klubu byłbyśmy bez pracy. Mimo to jestem dobrej myśli i sądzę, że po latach chudych muszę wreszcie nadejść lepsze czasy.

Z poważaniem MICHAŁ S.
(nazwisko znane redakcji)

TELEGRAMY

Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach informuje, że planowany na 18 bm. wyjazd na musical „Metro” przełożono na 14 kwietnia br. Bliższe informacje w WDK, tel. 490–41 w. 27. (lga)

Dodatkowe koszty

Rano leje się z kranu wrzątek, a w ciągu dnia i wieczorem, kiedy ciepła woda jest potrzebna najbardziej – sphywa tylko zimna. Trzeba ją dogrzewać na własną rękę.

424-98

kę, a to kosztuje – zawiadomili nas mieszkańcy bloku nr 5 na Stłonecznym Wzgórzu w Kielcach.

Zadzwońiliśmy do administracji. Jeremiusz Twardy z ADM Stłoneczne Wzgórze poinformował, że dopływ ciepłej wody regulowany jest automatycznie, widocznie „coś” się rozregulowało, ale jak twierdzi, nie jest to wina ADM. Obiecano zająć się tą sprawą. (lga)

JEST ROBOTA! Giełda pracy

„Giełda pracy” nic nie kosztuje. Trzeba tylko zadzwonić (466–89 lub 572–48) albo przyjść lub napisać (Kielce, Złota 3).

Twoja oferta dotycząca pracy zostanie wydrukowana w ciągu dwóch dni! Czytaj oferty innych, a na pewno coś znajdziesz dla siebie!

Hurtownia odzieży zatrudni akwizytorów. Płace nieograniczone, wymagany samochód. Kielce, tel. 32–23–56, w godz. 8 – 16.

Mężczyzna, operator koparek gąsienicowych i samojezdnych, prawo jazdy kat. M lub II na koparkę, praktyka 30 lat w zawodzie – poszukuje pracy. Kielce, ul. Strycharska 15/50 albo tel. grzecznościowy 556–70.

Przyjmę do pracy kobietę posiadającą maszynę do szycia, do niekierującej produkcji chatupniczej. Wysokie zarobki. Kielce, tel. 32–38–86, w godz. 7 – 11.

Dziewczyna po ogólniaku, uczciwa, poszukuje pracy, Kielce, tel. 514–44, w godz. 12 – 14.

Zaopiekuję się jednym lub dwójm dziećmi. Kielce, tel. 61–44–08.

Delikatesy „Adon”, os. Podkarczówka w Kielcach, ul. Krystałowa 4, poszukują sprzedawcy (mężczyzny). Wymagana pracownica książeczka zdrowia. Tel. 526–83, w godz. 8 – 10 i 19 – 20.30.

Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Nieprowicach (kod poczt. 28–425, gm. Złota Pińczowska) zatrudni młynarza, ogrodnika, zootechnika z praktyką w zawodzie. Oferty pisemne z życiorysem i kwestionariuszem osobowym przyjmuje zarząd RSP do 25 marca br.

Przedsiębiorstwo Handlowo-Techniczne Sprzętu Pożarniczego i Ochronnego „Supon”, Kielce, pl. Partyzantów 17, tel. 430–28 lub 469–55 – zatrudni księgową. Bliższe informacje pod podanym adresem i telefonami. (lak)

PIŃCZÓW

KINO

BELWEDER – „Milczenie owiec” – USA, l. 18, g. 14.00, 16.00, 18.00, 20.00

SKARŻYSKO-KAMIENNA

KINO

WOLNOŚĆ – „Dr M.” – niem.-fr.-wł., l. 15, g. 16.00 MUZEUM im. Orła Białego w Skarżysku-Rejowie, ul. Stłoneczna 90 – czynne w godz. 9 – 17.

POSTOJE TAKSÓWEK: Dworzec PKP – tel. 51–37–05.

SĘDZISZÓW

KINO

BALLADA – „Przebudzenie” – USA, l. 15, g. 18.30

STARACHOWICE

KINO

JASPOL – „Szpieg bez matyry” – USA, l. 15, g. 16.00; „VIP” – pol.-fr., l. 15, g. 18.00

WŁOSZCZOWA

KINO

DOM KULTURY – „Tańczący z wilkami” – USA, l. 15, g. 18.30
APTEKA DYŻURUJĄCA: nr 20–076, ul. Staszica 64–79.

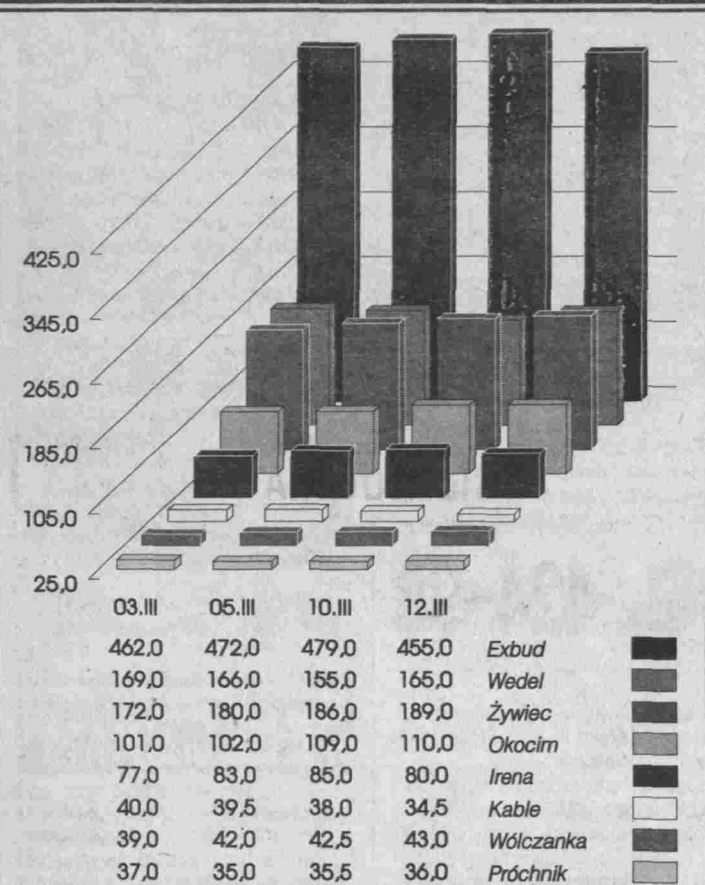
UWAGA! Za ewentualne zmiany w repertuarze kin redakcja nie odpowiada.

HOSSA BESSA

AKCJE NAJWYŻEJ NOTOWANE

Ceny podano w tys. zł

OBLIGACJE

Data zakupu	IV 1990 r.	X 1990 r.	XII 1990 r.	II 1991 r.	III 1991 r.
Nominał obligacji	5.000.000	200.000	5.000.000	5.000.000	1.000.000
Aktualna wartość obligacji ze skumulowanymi odsetkami	12.120.747	182.970	8.618.544	7.167.134	1.371.700

Wartość podano w zł

ROLNICZE NOTOWANIA REGIONALNE

16.03.1992

TOWAR	KIELCE	CZĘSTOCHOWA	RADOM
MIEŚO	PPM, Zagłębia 71	WPPM, Rzeźnicza 2	WPPM, Mireckiego 14
Tuczniki kl.I	12.000-12.200	11.800	11.500-11.700
Bydło młode kl.A	8.300-8.500	8.300	7.700
Krowy kl.A	6.000-6.200	5.800	5.800
MLEKO	OSM "Radostowa", Górna 22	OSM, 16 Stycznia	RSM, Toruńska 6
1l 3,6% kl.I	1.200-1.560	1.285-1.530	1.275
ZBOŻA	PPZ-M, Zakładowa 4	WPPZ-M, Tartakowa 15/29	PPZ-M, Gazowa 12
Żyto	65.000	65.000	62.000
Pszonica zwykła	100.000-105.000	95.000	96.000-105.000
Jęczmień	88.000		
Owies			
WARZYWA	KSO-P, Skrajna 58	SO-P, Radomska 4	RSO-P, Wrocławska 9
Ziemniaki		1.000	800-1.000
Jabłka	5.500-6.000	5.500	3.800-7.000
DRÓB	KZD, Zagłębia 65		
Kurczęta	10.500		
Kaczki (kraj-export)	8.000-12.000		
Kury	6.500		
Jaja	5.000/1kg		
Pisklęta	3.100		

Ceny skupu podano w zł

PALIWO - ROTTERDAM

1tona	Etylina "98"	Olej napędowy
	200	160

Ceny podano w dolarach

KRUSZCE - ZURYCH

1uncja =31.103g	złoto	platyna	srebro
	347	359	4.11

Ceny podano w dolarach

KURSY WALUT

16.03.92

Waluta	Oficjalny		Kantorowy							
	Narodowy Bank Polski		KIELCE (Hotel „Bristol”)		CZĘSTOCHOWA (Septurix-Wolność)		RADOM (Bank Ziemi Radomskiej SA)		RADOM („Fort”, Żeromskiego 21, © 238-72)	
	Kupno	Sprzedaż	Kupno	Sprzedaż	Kupno	Sprzedaż	Kupno	Sprzedaż	Kupno	Sprzedaż
dolar	13.206	13.744	13.300	13.500	13.400	13.500	13.300	13.600	13.350	13.410
marka	7.912	8.234	8.000	8.100	8.050	8.120	7.800	8.100	7.950	8.020
funt	22.613	23.535	22.620	23.100	22.700	23.100	22.500	23.000	-	-
frank szw.	8.752	9.110	8.700	9.000	8.650	8.850	-	-	8.800	8.850
frank fr.	2.331	2.427	2.370	2.400	2.350	2.430	2.250	-	2.360	2.390
rubel	-	-	80	135	100	200	-	-	-	130
korona	-	-	435	444	435	442	-	-	425	440
forint	-	-	155	165	155	160	-	-	154	160

Londyn: 1funt=1.71\$ 1funt=2.85DM 1\$=1.66DM

NBP nie prowadzi sprzedaży walut.

Ceny podano w zł

1 Części i materiały

Bloczki betonowe – sprzedam. Kielce, tel. 446-97, 61-99-11 K-203

3 Hobby

Jednogroszówki przedwojenne – zamienię na magnetowid, telewizor. Częstochowa, ul. Szymanowskiego 11/89 CB-82

6 Lokale

Samotna kobieta poszukuje garsoniery lub pokoju z kuchnią w Kielcach. Kielce, tel. 563-69 po 15.00 K-209

Wynajmę pokój. Kielce, Żeromskiego 34/12 A-248

Komfortowe M-4 w dzielnicy „Północ” – sprzedam. Częstochowa, tel. 435-36 C-246

Samotny kawaler poszukuje mieszkania do wynajęcia w Kielcach, Częstochowie lub okolicy. Kielce, ul. B. Chrobrego 17, tel. 522-65 K-236

7 Maszyny i urządzenia

Magiel elektryczny – sprzedam. Ryszard Krauze, Panki, ul. Leśna 1, woj. częstochowski. CB-83

Maszynę dziewiarską produkcyjną nr 5 – sprzedam. Kielce, tel. 31-33-35 po 16.00 K-204

"SŁOWICZANKA"

Wytwórnia Spożywcza

Lech Serafin 25-820 Kielce ul. Bobrzańska 1, tel. 667-812.

Oferuje do sprzedaży hurtowej:

- paluszki słone (op. cena 1.200 zł)
- kukurydzę prażoną (cena 2.500 zł)

- przetwory owocowe (dżemy, borówki do mięsa, koncentraty).

A-158

9 Meble i sprzęt gosp. dom.

Fotel 2 – osobowy rozkładany – sprzedam. Kielce, tel. 420-96 wew. 32-69 K-237

Biurko, wersalkę, kineskop „Elektron”, dywan, kilim wełniany – sprzedam. Kielce, tel. 564-42 K-201

Przeprowadzka! 2 szafy, wersalkę, biurko – tanio sprzedam. Kielce, tel. 558-95 K-209

11 Motocykle, rowery

„Simsona” enduro – sprzedam. Kielce, tel. 22-119 K-211

12 Nauka, korepetycje

Język niemiecki – nauka od podstaw, korepetycje, tłumaczenia. Radom, tel. 485-56 K-215

Korepetycje z matematyki. Kielce, 31-14-72 K-210

13 Nieruchomości

1,5 ha, 5 km od granicy Kielc – sprzedam. Kielce, tel. 32-29-68 K-196

Zagospodarowaną działkę (woda, energia) 2700 m, 20 km od Kielc – notarialnie sprzedam. Kielce, tel. 61-21-99 K-202

Działkę, materiał i plan budowy – sprzedam. Wręczyca. Częstochowa, 442-51 CB-84

Dom, stan surowy, Święta Anna k/Częstochowy – sprzedam. Julianka 11. CB-85

Działkę budowlaną 2100 m.kw. w Rędzinach – sprzedam. Częstochowa, 22-19-78 CB-86

Gospodarstwo w Brynicy Suche – sprzedam. Sady 10/30 Sędziszów Kielecki. K-207

5 ha zabudowania koło Buska – Zdroju – sprzedam. Wiadomość: Kielce, 31-44-97 K-208

17 Praca

Posiadam VW 1,5 ton, szukam pracy. Częstochowa, ul. Śnieżna 5. CB-87

Wychowawców – zatrudnię. Wczasy w Rabce. Katowice, 87-30-20 po 16.00. C-242

18 Różne

Odzież z importu, wagę uchylną na gwarancji – sprzedam. Kielce, tel. 32-48-71 K-206

LOMBARD (UDZIELANIE POŻYCZEK). KANTOR (CZYNNY TAKŻE W NIEDZIELE). ZŁOTO – MONETY – SZTABKI – OBLI-GACJE. KIELCE, SIENKIEWICZA 21, TEL. 66-24-22 B-35

Owczarki kaukaskie, dywan „Kowary”, kilim wełniany – sprzedam. Kielce, tel. 564-42 K-180

Garaż do wynajęcia. Kielce, tel. 564-42 K-199

Nową plandekę do „Jelcza” – sprzedam. Osiny 130 k/Poraja, gm. Kamienica Polska. CB-88

Przedpłatę „Fiata 126p” i Herbarz Polski (10 tomów) – sprzedam. Kielce, tel. 520-49 K-195

Garaż z kanałem – do wynajęcia. Kielce, tel. 61-50-18 po 18.00 (centrum). K-205

19 Samochody

„Ford” transit (80) Bus – zamienię na „Poloneza”. Łagów, Rynek 32. K-191

Wypożyczalnia: „Żuk”, przyczepa. Częstochowa, ul. Kubiny 23. C-221

„Citroena” Visa, silnik do remontu, zamrażarkę szufladkową – sprzedam. częstochowa, Próchnika 3a/11. CB-89

„Skodę 105 S” (grudzień 87) – sprzedam. Kielce, tel. 48-345 K-214

„Mazda” Pickup B 1800 (80) – sprzedam. Końskie, tel. 72-54 B-306

22 Sprzęt RTV

„Neptun” 745 color – sprzedam. Kielce, tel. 66-46-17 w godz. 7.00-15.00 K-216

Odtwarzacz Video „SANYO” – oddam za Syrenę „BOSTO”. Częstochowa, Katedralna 13 m 5. CB-90

„Kamerę 8” na gwarancji – sprzedam. Kielce, tel. 32-43-72 A-234

27 Ubiory

Suknię ślubną drapowaną z haftem – sprzedam. Kielce, tel. 510-83 po 16.00 K-197

28 Usługi

Szyję zasłony, firany stylowe, drapowane. Kielce, tel. 32-29-68 K-198

Naprawa, przestrajanie OTV Color. Kielce, tel. 537-93 A-238

Tanie usługi hydrauliczne. Kielce, tel. 32-46-46 A-245

Reklamy – tanio. Częstochowa, tel. 22-57-57 C-245

Mam samochód osobowy i wolny czas. Oczekuję propozycji. Kielce, tel. 32-30-66 K-194

29 Zgubiono, znaleziono

Wincentyna Walas zam. Snochowice 32 zgubiła dowód osobisty. K-193

Unieważniam skradzione legitymacje: ZNP, ZUS, Kombatanta AK na nazwisko Sabina Czapla. CB-91

7.03.92 z autobusu na trasie do Kielc zgineła torba podróżna. Kielce, tel. 250-88 K-212

30 Zwierzęta

W okolicach ul. Mazurskiej w Kielcach zginął czarny Ratler (krótki ogonek, przednie łapy w jasnej sierści). Dla znalazcy NAGRODA! Kielce, ul. Mazurska 70/71, tel. 234-89 K-101

Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

KOMUNIKAT

Na podstawie art. 28 ustawy z dnia 12 lipca 1984 r. o planowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 17 z 1989 r. poz. 99) Wójt Gminy Zagnańsk zawiadamia, że w dniach 20.03 – 09.04.1992 r. w godz. 10.00 – 14.00 w siedzibie Urzędu Gminy w Zagnańsku pok. nr 5 zostanie wyłożony do publicznego wglądu:

„Projekt zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Zagnańsk“

W okresie tym można zapoznać się z w/w projektem zmiany planu oraz zgłaszać uwagi i wnioski wpisując je do Książki Ewidencji uwag i wniosków.

Ostatniego dnia wyłożenia projektu zmiany planu tj. 09.04.1992 r. o godzinie 10.00 odbędzie się publiczna dyskusja z udziałem zespołu projektowego.

B-12/PW

IMPORT - EXPORT (części) AUTO HANDEL

posiada aktualnie w sprzedaży części, silniki VW (benzyna, diesel), Renault 20, Trafic (diesel), Opel Record oraz blachy i szyby do wymienionych samochodów.

Istnieje możliwość sprowadzenia części nowych lub używanych do wszystkich samochodów zachodnich.

**Przystępne ceny,
krótkie terminy.**

Kozienice, tel. 14-51-81.

A-121/PW

PLANDEKI
OPONCZE
NAMIOTY

**NAPRAWISZ
SOLIDNIE
I TANIO**

"HANTRANS" - KIELCE
ul. Magazynowa 4, tel. 31-60-21

B9/PW

SKÓRY

odzieżowe włoskie
x
odpady skór licowych
i kozuchowych
x
Łódź ul. Bartoka 28
tel. 48-02-80.

A-118/PW

AGENCJA REKLAMOWA

24
GODZIN

- Ogłoszenia i reklamy prasowe
- Projektowanie i wykonywanie:
  - biletów wizytowych
  - etykiet
  - plakatów
  - druków firmowych
  - folderów
  - książeczek dla dzieci
- Fotoskład
- Sitodruk
- Rozbarwianie oryginałów
- Naświetlanie w formacie PostScript

25-015 Kielce, ul. Złota 3
tel. (041)423-51, fax (041)56197

GIEŁDA PERFUMERYJNO- -KOSMETYCZNA

wysoka jakość,
ceny przystępne

**Konsorcjum
"INTER-FRAGRANCES" -
- PZPH "Herbacos" Co. Ltd.
Rolnicza Spółdzielnia
Prasy "SCH"-Kielce**

zapraszają handlowców
w dniach 19-20 marca
1992 roku w godz. 9-15
na giełdę wyrobów perfumeryjno-kosmetycznych

Kielce ul. Mielczarskiego 121. Informacje tel. 520-59, 524-01 w. 18.

INTER-FRAGRANCES

bogata oferta
(atesty)

A-230

OFERTA PRACY!

P.B.U. „BUDOMET” Kielce, ul. Chęcińska 1 poszukuje osoby na stanowisko sekretarsko – biurowe w/g poniższych kryteriów:

- biegła znajomość pisania na maszynie,
- znajomość obsługi faxu, kserokopiarki,
- dobrze widzialna biegła znajomość języka zachodniego oraz wyższe studia,
- umiejętność samodzielnej pracy,
- doskonała aparycja.

Uprzejmie prosimy o bezpośrednie składanie ofert i rozmowę w biurze Przedsiębiorstwa w dniu 19 i 20 marca b.r. od godz. 9.00 do 11.00 ul. Chęcińska 1 – wejście od podwórka, II piętro.

A-262

WOJSKOWY ZAKŁAD REMONTOWO – BUDOWLANY 08-521 DĘBLIN, ul. Spacerowa 1, tel. 363

OGŁASZA

I i II PRZETARG NIEOGRANICZONY (ustny) NA N/W ŚRODKI TRANSPORTOWO – SPRZĘTOWE.

Lp.	Nazwa sprzętu	Rok prod.	Cena wywoł. w mln. zł.
1.	„Jelcz” 3 W 317 (wywrotka)	1979	35
2.	„Nysa” 522 T (po NG)	1988	41
3.	Koparka samoch. K-407 B	1982	70 (silnik po NG)
4.	Koparko – spycharka „BIAŁORUS”	1977	22,5
5.	Spycharka D-606 (75 KM)	1980	89
6.	Kosiarka MF-70 (z osprzętem rol.)	1985	5,1
7.	Betoniarka BMK-500	1977	15
8.	Betoniarka BWE-400	1978	6,3
9.	Agregat tynkarski ATM-36s	1977	6,4
10.	Wózek akumulatorowy WA-2A	1976	2,4
11.	Kocioł parowy EW-6A (nie używany)	1987	8,4
12.	Betoniarka BWE-250	1976	2,5
13.	Łopata mechaniczna LM-701	1980	2,4
14.	Sprężarka powietrza po 1,5 3JW 60	1978 – 2 szt.	
15.	Żurawik ŻB-O,15	1985	4,9
16.	Pompa przeponowa 2PM-34s	1976	3,0
17.	Pompa przeponowa 2PM-34e	1976	1,4
18.	Spawarka EW-23u	1975	1,4

Poza przetargiem Zakład posiada w sprzedaży używany sprzęt budowlany oraz elementy zaplecza:
– szlifarki do parkietu, spawarki, agregaty grzewcze, szlifarki do lastrico,
– białe ogrodzeniowe, garaże blaszane
oraz nowe betoniarki BWE-150.

Ponadto oferuje usługi:
– wykonawcze w branżach: budowlana, sanitarna, elektryczna;
– transportowe, sprzętowe i warsztatowe (naprawa samochodów), pomoc drogowa,
– stolarskie i ślusarskie.
Posiada w upływnieniu:
– materiały budowlane, sanitarne, elektryczne,
– części zamienne do pojazdów i maszyn.
Wykazy do wglądu w Dziale Technicznym oraz Zaopatrzenia.

I przetarg odbędzie się na terenie Zakładu w dniu 08.04.1992 r. o godz. 10.00. II przetarg w 2 godziny po zakończeniu pierwszego. Przystępujący do przetargu powinni wpłacić wadium w wysokości 10% ceny wywołania wybranego środka do kasy WZRB, najpóźniej w dniu przetargu na pół godziny przed ich rozpoczęciem. Sprzęt można oglądać na terenie zakładu od dnia 01.04.1992 r. Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu w całości lub w części bez podania przyczyny.

D-37/PW

AGD

HURTOWNIA

Części zamiennych do Sprzętu Gospodarstwa Domowego: pralek, lodówek, odkurzaczy, maszyn do szycia, bojlerów, młynków, mikserów itp.

Częstochowa, ul. Armii Ludowej 23/25, tel. 464-24

SKLEPY

Sprzętu i części zamiennych do w/w wyrobów.

Częstochowa, Al. Wolności 8.

ZAKŁAD

Naprawy Sprzętu Gospodarstwa Domowego.

Serwis gwarancyjny – odpłatny – przedprzedażny.

Częstochowa, Al. Wolności 8, tel. 419-40

CP-1

Przedsiębiorstwo
Budownictwa
Komunikacyjnego
w Kielcach
ul. Pręśłowa 4

ogłasza

**przetarg nieograniczony na sprzedaż
n/w jednostek transportowo – sprzętowych:**

1. „Osinobus” A-29, rok budowy 1976
cena wywoławcza – 6.200.000,–
2. Samochód „Kraz” 258 D, rok budowy 1980
cena wywoławcza 2.200.000,–
3. „Żuraw” ZS-4, rok budowy 1976
cena wywoławcza – 12.000.000,–
4. „Suwnica” bramowa K-1042, rok budowy 1970
cena wywoławcza 15.000.000,–
5. „Węzeł betoniarski” BMK – 500, rok budowy 1978
cena wywoławcza – 10.000.000,–
6. Samochód „Nysa” 521 M, rok budowy 1976
cena wywoławcza – 4.000.000,–

Przetarg odbędzie się w 14 dniu od daty ogłoszenia o godz. 10.00 w siedzibie Przedsiębiorstwa.

Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej należy wpłacić w kasie Przedsiębiorstwa.

W przypadku nie dojdęcia do skutku I przetargu II przetarg odbędzie się 1 godzinę po zakończeniu pierwszego.

Zastrzegamy sobie prawo unieważnienia przetargu w części lub całości bez podania przyczyn.

A-120/PW

STEFAN KANIA
**Zakład Ślusarsko-Mechaniczny
i Kowalstwa Artystycznego**

poleca:

- wszelkie konstrukcje stalowe
- bramy, ogrodzenia, balustrady, kraty
- obróbka skrawaniem

Zapraszamy w godzinach 7.00-16.00

A240

OBYŚMY TYLKO ZDROWI BYLI!

Przełom w leczeniu astmy

Zespół lekarzy z uniwersytetu w Oksfordzie zdołał zidentyfikować jeden z genów ludzkich, który powoduje astmę.

Grupa oksfordzka pracowała nad próbkami krwi od tysięcy osób ze stu rodzin o skłonnościach do

astmy. Złożoność problemu ilustruje fakt, że białko ludzkie zawiera 48 chromosomów, a każdy z nich zawiera z kolei wiele tysięcy genów. Z badań wynika, iż co trzeci człowiek ma gen powodujący różne rodzaje alergii i że 85 proc. z nich może odczuwać rozmaite dolegliwości – od kataru siennego, przez uczulenie na sierść zwierząt, aż do poważnych śmiertelnych przypadków.

Mimo dotychczasowych postępów w leczeniu astmy, wzrastające skażenie środowiska naturalnego w ciągu ostatnich 20 lat sprawiło, że liczba zgonów – około 2 tys. rocznie – pozostaje na nie zmienionym poziomie. (PAP)

KOMPUTERY SZKODZĄ ZDROWIU

Jak poinformował PAP rzecznik Polskiej Partii Zielonych dr Zygmunt Fura, partia zbierała dokumenty techniczne i naukowe świadczące o szkodliwym promieniowaniu monitorów niektórych typów komputerów. Badania przeprowadzone w USA, Kanadzie i w Szwecji dowodzą np., że poronienia u operatorów terminali komputerowych występują dwa razy częściej niż u kobiet zatrudnionych na innych stanowiskach pracy.

W Polsce nie ma ustalonych norm na promieniowanie elektromagnetyczne monitorów ekranowych, podczas gdy np. w Szwecji takie normy obowiązują już od lat – twierdzi Z. Fura.

„Należy więc przed zakupem dokładnie przeczytać charakterystykę monitora, spytać znajomego elektronika o radę. Najprostszym sposobem zapobiegania szkodliwości promieniowania jest założenie filtra na ekran monitora, zwłaszcza że w Polsce są już dostępne

filtry antyradiacyjne” – powiedział dr Zygmunt Fura. (PAP)

Do wszystkich ludzi dobrej woli

Zwracamy się do wszystkich z gorącą prośbą o udzielenie pomocy 4-miesięcznej Monice Jarosińskiej, której życie może uratować tylko przeszczep wątroby. Monika jest jednym z 250 dzieci w Polsce, bardzo ciężko chorych na schorzenia dróg żółciowych i wątroby. Najstarsze z tych dzieci ma 18 lat, najmłodsze 3 miesiące. Większość tych dzieci wymaga bardzo troskliwej opieki i jest w stałym zagrożeniu utraty życia. Mimo że jest to operacja ratująca życie, nie można liczyć na żadne ulgi czy zniżki. Transplantacja wątroby kosztuje 50-300 tysięcy dolarów USA, w zależności od kraju, gdzie ten zabieg zostanie wykonany.

Wzywamy wszystkich ludzi dobrej woli – pomóżcie w ratowaniu życia 4-miesięcznej Moniki!

PKO SA O/Kraków nr 5.35078-7007439-2701-10-1110-„LIVER” – Monika Jarosińska.

Rada Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom „LIVER”

Pomożemy Kasi

Otrzymaliśmy list od rodziców 2-letniej Kasi, państwa Krystyny i Józefa Tomasiaków z Olsztyna. List jest dramatyczną prośbą o pomoc. Dziecko urodziło się jako sześciomiesięczny wcześniak o wadze 1000 g. Długotrwały pobyt w inkubatorze spowodował prawdopodobnie uszkodzenie siatkówki, w wyniku czego Kasia nie widzi. Polska medycyna przy obecnym stanie techniki wiedzy medycznej i finansów nie może już Kasi pomóc. Koszty leczenia są granicą wynoszącą 50.000 dolarów. Liczyć można tylko na ludzi dobrej woli, którzy pomogą w zgromadzeniu tej sumy.

Prosimy o wpłaty na konto:

Fundacja Niewidomych „Podaj rękę”, Państwowy Bank Kredytowy II O/Olsztyn, nr konta: 375007-180034-132-3. Koniecznie z dopiskiem – „Pomoc Kasi”.

CZOSNEK

Pogoda szaleje. W dzień słonecznie i ciepło, ale wieczory i ranki chłodne. Przedwiośnie to bardzo zdradliwa pora roku. Nasze osłabione przez zimę organizmy są teraz szczególnie podatne na wszelkie infekcje. Wtedy dobrze jest mieć czosnek. Nie wszyscy go lubią, niektórym nie podoba się jego zapach, ale trzeba przyznać, że jako środek antykataryzacyjny jest niezawodny. Ząbki czosnku zawierają: węglowodany, białka, witaminę C, inulinę, fitosterole i inne. Liście zawierają karoten i witaminy C, B1, PP. Z czosnku produkuje się wiele preparatów,

które używane są do leczenia m.in. niestrawności, czerwoni, grypy, astmy oskrzelowej, nadciśnienia, puchliny wodnej i stwardnienia tętnic. Do diety dziennej chorych na stwardnienie tętnic i nadciśnienie włącza się 2-3 ząbki czosnku w celu zapobieżenia bezsenności i bólowi głowy. Czosnku nie należy podawać ludziom chorym na zaawansowane zapalenie nerek. W lecnictwie ludowym czosnek uważany jest za środek przeciwszkorbutowy, żółciowy, moczopędny, przeciwbaczo-ny, przeciwmalaryczny i zapobiegający chorobom zakaźnym.

Strefy śmierci

Tak, istnieją. Demografowie, którzy badali związek częstotliwości zgonów z miejscem zamieszkania nie mają wątpliwości. Przy założeniu, że struktura ludności jest we wszystkich województwach taka sama, rysuje się wyraźny podział kraju na dwie części – na wschód od Wisły żyje się na ogół dłużej. Ale nie wszędzie jest taka sama liczba starców, osób w wieku produkcyjnym i dzieci. W województwach charakteryzujących się korzystną pod tym względem strukturą ludności rzadziej się słyszy marsz pogrzebowy. Tak jest na ogół w północnej i południowo-zachodniej części kraju. Na ziemiach odzyskanych więc mieszka lud młody jeszcze i prężny. Bardzo niekorzystną natomiast strukturą wieku wyróżniają

się woj. łódzkie, zamojskie, warszawskie, białostockie i sieradzkie.

Potwierdza się obiegowa opinia, że nasze miasta są niezdrowe. Najwyższe wskaźniki umieralności notuje się wśród ludności zamieszkującej obszary na zachód od Wisły. Na wsi – w województwach północno-zachodnich i w Polsce centralnej. Dobrze jest mieszkać na wsi na „ścianie wschodniej”. Np. w województwie białostockim na 100 tys. ludności zmarło w 1990 roku 957 osób, podczas gdy na Pomorzu Zachodnim, ściśle – w województwie szczecińskim aż 1326.

W województwach położonych na wschód od Wisły natężenie umieralności mężczyzn jest niższe niż w południowo-zachodnich i północnych regionach kraju. Zjawisko to dotyczy także kobiet, ale na o wiele niższym poziomie.

W 1990 roku bardzo wysoki wzrost natężenia umieralności nastąpił na wsi w następujących województwach: łódzkie – wzrost o blisko 18%, kaliskie – o 14,6%, zielonogórskie – o 12,4%, sieradzkie – o 8,3%, chełmskie – o 8,6%. Mężczyźni gwałtownie zawyżyli w tym samym okresie statystyki umieralności – w kaliskim o 12,1%, gorzowskim o 10,4%, zielonogórskim o 9,1%, wrocławskim o 8,7%. Od lat najwyższą ogólną umieralnością charakteryzują się województwa: katowickie, łódzkie, szczecińskie, wałbrzyskie, elbląskie, zielonogórskie i jeleniogórskie.

Niemal połowa naszych miast i gmin (ściśle 1357) ma wyższy niż średnia krajowa współczynnik umieralności. Z tej grupy 222 jednostki administracyjne stopnia podstawowego są położone na obszarach ekologicznego zagrożenia. Z tych samych zestawień wynika jednak, że 175 innych miast i gmin, położonych także na obszarach ekologicznego zagrożenia, ma wskaźniki umieralności... poniżej średniej krajowej. I jeszcze jedna liczba: w 545 miastach i gminach, zamieszkałych przez blisko 16% ogółu ludności, umieralność jest wyższa od średniej krajowej o 10-20 i więcej procent. Te miasta i gminy zagrożone wysokim ryzykiem umieralności znajdują się w województwach: wałbrzyskim, katowickim, elbląskim, piłskim, toruńskim, słupskim, płońskim i jeleniogórskim. Z kartogramów przygotowanych przez demografów wynika, że prawdziwe strefy śmierci znajdują się na południu województwa gorzowskiego, zajmują centrum, północ i wschód województwa szczecińskiego, wschodnie gminy koszański, południowe słupskiego, północ województwa jeleniogórskiego, cały pas nadbrzeżny nad Zalewem Wiślanym i wzdłuż granicy z obwodem kaliningradzkim... Mapy Polski przygotowane przez specjalistów z Rządowej Komisji Ludnościowej operują czterema kolorami: białą, zieloną, żółtą i czerwoną. Tym ostatnim kolorem oznaczono najbardziej zagrożone gminy. Polska ma czerwoną wyspę. Im dalej na zachód, tym większa.

RYSZARD BOBECKI (AI)

Ministerstwo Zdrowia wstrzyma finansowanie uzdrowisk FWP

Decyzja ministra zdrowia o zaprzestaniu od 1 kwietnia dofinansowywania lecznictwa uzdrowiskowego Funduszu Wczasów Pracowniczych, zdaniem dyr. okręgu FWP w Krynicy, Andrzeja Piaska oznacza, że z ośrodka tego nie skorzysta miesięcznie 2 tys. wczasowiczów i kuracjuszy, a pracę utraci 280 osób.

Burmistrz Krynicy, Jan Golba uważa, że likwidacja lecznictwa profilaktycznego i uzdrowiskowego FWP pogłębi bezrobocie do 40 proc.

BANK KRWI RODZINNEJ

O utworzenie w Polsce „banków krwi rodzinnej” zaapelował na posiedzeniu Senatu – Konstanty Tukało (UD).

Zdaniem senatora, w obliczu kryzysu krwiodawstwa w Polsce, jedynym sposobem zapewnienia w potrzebie tego leku jest utworzenie „banków krwi rodzinnej”. Osoba podająca krew w stacji krwiodawstwa otrzymywałaby dokument uprawniający, w razie potrzeby, ją lub członków jej rodziny do otrzymania krwi.

„W naszym kraju obserwujemy małą solidarność społeczną, natomiast wciąż istnieją mocne związki rodzinne. Stąd świadomość zabezpieczenia siebie i swoich najbliższych na pewno przyczyni się do istotnego zwiększenia dawstwa honorowego krwi” – oświadczył senator Tukało.

Zwrócił się jednocześnie do senatorów o występowanie z inicjatywą tworzenia banków rodzinnych na ich terenie. (PAP)

Co za cholera?

Jak wynika z komunikatów służb sanitarnych USA, źródłem przypadków cholery zanotowanych w lutym br. wśród pasażerów samolotu argentyńskich linii lotniczych odbywającego lot na trasie Buenos Aires – Los Angeles była prawdopodobnie peruwiańska sałatka z „owoców morza” dostarczona wraz z innymi produktami spożywczymi do samolotu podczas postoju w Limie.

Na pokładzie samolotu znajdowało się 336 pasażerów i 20 członków załogi. U 76 wystąpiły objawy cholery. Jedna osoba zmarła.

WAŚNIÓW

Kto pomoże gminnej oświacie?

Nie ma wytłumaczenia dla władz oświatowych, że katastroficzny stan bazy lokalowej placówek oświatowych w gminie Waśniów

Skargi na gminę

Odwolania rolników od naliczonej wysokości podatku, prośby o umorzenie zaległego zobowiązania pieniężnego oraz o zwrot działek wywłaszczonych przez państwo, m.in. pod budownictwo mieszkaniowe, to sprawy najczęściej trafiające do Kolegium Odwoławczego przy Sejmiku Samorządowym Województwa Kieleckiego.

Prawie połowa decyzji podejmowanych przez samorządy gmin jest uchylana. Jak twierdzi przewodniczący kolegium, mgr S. Znojek, nie zawsze wynika to z niezajomości prawa, często przepisy są niespójne lub wręcz sprzeczne. Najczęściej sprawy odsyłane są do ponownego rozpatrzenia. Jeśli kolegium podtrzyma decyzję, stronom postępowania pozostaje jeszcze odwołanie do Naczelnego Sądu Administracyjnego. W ubiegłym roku na 819 zgłoszonych spraw 32 znalazły swój finał w krakowskim oddziale NSA.

Do sejmiku trafia także wiele skarg na złe potraktowanie przez urzędników czy niewłaściwe załatwienie sprawy przez wójta.

(sin)

niów nie był im znany. Od lat zarówno mieszkańcy, jak i lokalne władze zabiegały o środki na budowę szkoły w Waśniowie oraz alarmowały o istniejących zagrożeniach.

Szkoła w Boleszynie, wybudowana jeszcze w 1864 roku, jest w zdecydowanie najgorszym położeniu. Ponieważ grozi zawalenie stropu w jednym z budynków, ustawiono w salach drewniane podpory, które mają chronić przed upadkiem zużytego stropu.

W szkole w Waśniowie, dużo młodszej bo wybudowanej na przełomie lat dwudziestych i trzydziestych naszego stulecia, zagrożone jest piętro. Ekspertyza techniczna wykazała, że nastąpiło zużycie drewnianych stropów w 85 procentach i powstało zagrożenie dla uczniów, salę na piętrze zlikwidowano a bibliotekę przeniesiono na parter.

Rozbiórki wymaga też piętro w szkole w Kuninie. Zdaniem fa-

chowców niektóre belki zaczynają próchnieć i w byłym podworskim budynku powstaje zagrożenie dla nauczycieli oraz dzieci.

Niewiele lepiej jest w szkołach w Czajęcicach oraz Mominie. Co prawda nie istnieje tam bezpośrednie zagrożenie dla życia dzieci i nauczycieli, ale budynki są stare i wymagają remontów.

Niewielka nadzieja na rozwiązanie problemu pojawiła się półtora roku temu. Kuratorium Oświaty i Wychowania w Kielcach zdecydowało się przejąć z dniem 1 stycznia 1991 roku wszystkie inwestycje oświatowe na terenie gminy z wyjątkiem przedszkoli. Niestety skończyło się na piśmie.

Ponieważ gmina nie jest w stanie pomóc sama sobie, potrzebna jest pomoc ministerstwa. Dalsze tolerowanie obecnego stanu, może zakończyć się – odpukać w niemallowane – tragedią.

(w)

BUSKO-ZDRÓJ

„BRUDNO JAK W KIELECKIM” (?)

Piszę do Państwa, choć zastanawiam się, czy dobrze „trafilem”, tzn. czy Państwo interesuje się takim tematem?!

We wtorek kończę swój trzytygodniowy pobyt w Busku Zdroju i chciałbym podzielić się z Państwem swym przerażeniem w związku z zanieczyszczeniem i zabrudzeniem ziemi buskiej i okolicznej. To jest po prostu straszne. Brud, śmieci prawie na każdym kroku. Zaczniemy choćby od parku zdrojowego w Busku – te liście nie zgrabione chyba nie tylko od zeszłej jesieni. Zjeżdżałem po okolicach Buska około 250–500 km rowerem (lepiej widać, bo wolniej się jedzie), byłem w Solcu, Wiślicy, Nowym Korczynie, Szydłowie, Szańcu, Widuchowie, Kotkach, Pińczowie i szeregu innych miejscowości. Nie ma prawie jednego kilometra, by nie było mniejszego czy większego wysypiska śmieci w rowie bądź na dalszym czy bliższym poboczu. Nie, nie można powiedzieć, że to turyści. Bo turyści nie przywożą puszek po farbach, butelek po rozpuszczalnikach, plastikowych waniek, worków po nawozach. To naprawdę tylko niechlujstwo, bo wiele z tych wyrzucanych byle gdzie śmieci, dałoby się spalić, a resztę co najwyżej zakopać. Wiele z tych śmieci leży na wprost domostw, od lat są też porośnięte trawą i krzakami. Zaśmiecony jest rezerwat „Karabos”. Kto za to odpowiada? Kto na to pozwo-

lił?!! Conato wójt czy burmistrz Buska (słyszałem, że to człowiek po trzech fakultetach). Co na to nasza policja? Za niedawnego reżimu, przypuszczam, nie obeszłoby się bez mandatu czy kolegium.

Fot. G. Romanek

Podobna sprawa z porządkiem w zabudowaniach i samymi zabudowaniami. Do niedawna uważałem, że największy błąd, jaki widziałem, był w Rumunii, ale od teraz muszę zastanowić się czy tu nie jest gorzej.

Ludzie, zróbcie coś, bo dotychczas w Polsce mówi się: „wieje, jak w Kieleckim”, a jak dalej tak będzie z tymi śmieciami, to w Polsce będzie się mówić: „brudno, jak w Kieleckim”!!!!

Z poważaniem: J.Z.
z woj. piłskiego

W skrócie

* Inspektorzy „Sanepidu” zauważyli, że poprawiła się czystość w punktach skupu mleka w woj. kieleckim. Nie wiedzą tylko, czy jest to wynik większej dbałości o higienę, czy też zmniejszenia się ilości skupowanego mleka. W zeszłym roku zlikwidowano 12 najgorszych punktów, ale wciąż są miejsca (Szczytniki, Kotunów, Tarczek), gdzie jest brudno, nie ma gorącej wody albo dowieziona jest beczkowozami.

* Pogorszyła się za to jakość napojów gazowanych, liczba kwestionowanych prób wzrosła do 32%. Powodem są najczęściej złe parametry mikrobiologiczne – liczba drobnoustrojów, obecność pałeczek coli, zanieczyszczenia mechaniczne. Najwięcej zastrzeżeń dotyczyło Wytwórni Wód Gazowanych i Rozlewni Piwa w Bodzentynie.

(sin)

STARACHOWICE

* Funkcjonariusze wydziału kryminalnego Rejonowej Komendy Policji w Starachowicach w toku żmudnych, długotrwałych poszukiwań ujeli sprawców włamań i kradzieży do magazynów spółek Star oraz AUTOMOTOR. Okazali się nimi dwaj młodzi mieszkańcy okolicznych wiosek. Mózg i inicjator dochodowego przedsięwzięcia przebywał już za kratkami za dokonanie 13 włamań do samochodów. Natomiast jego współnik, 24-letni B.S., w którego gospodarstwie znaleziono wiele skradzionych przedmiotów trudnił się paserstwem. W trakcie przesłuchania obaj sprawcy wyznali, iż w II półroczu ubiegłego roku sześciokrotnie włamali się do magazynów spółek, skąd zabrali części do samochodów zachodnich oraz popularnego „stara” wartości ponad 800 mln złotych.

Niewiele łupów odzyskano. Większa część akcesoriów została sprzedana „swoim”, oczywiście, po konkurencyjnych cenach.

M.S.

SKARŻYSKO-KAMIENNA

* Drugie spotkanie ludzi interesu z terenu Skarżyska-Kam., którzy wyrażają swój akces do tworzonej izby przemysłowo-handlowej miało już charakter ściśle roboczy.

Bez zbędnych dyskusji, czyli jak przystało na ludzi czynu, podjęto decyzję o powołaniu 5-osobowego zespołu, który przygotuje propozycje statutu izby, wysokość wpisowego oraz składek. Propozycje przedstawione przez ww. gremium będą próbą nakreślenia przyszłego charakteru izby.

J.K.

RAKÓW

* Co prawda, Szkoła Podstawowa w Ocieskach (gm. Raków) nie ma sali gimnastycznej, ale brak tężyzny fizycznej nadrabia się tutaj rozwojem intelektualnym. Jest to jedyna podstawówka w gminie, w której już od 3 klasy dzieci uczą się języka angielskiego.

(sin)

KOMUNIKAT POLICJI

W dniu 19.02.1992 r. około godz. 20.00 w Ostrowcu na ul. Siemieńskiej miał miejsce wypadek drogowy, w wyniku którego kierujący samochodem m-ki „renault 11” nr rej. KIL-5368 zjechał na lewy pas ruchu i doprowadził do czołowego zderzenia z samochodem m-ki „fiat 126p” nr rej. RAJ-4407. Sprawca wypadku zbiegł z miejsca zdarzenia.

Osoby, które były świadkami tego zdarzenia, proszone są o telef. lub osobiste skontaktowanie się z KRP w Ostrowcu aleja 3 Maja 9, pokój 117 lub telef. 531-41 wewn. 313 lub 221.

SKARŻYSKO-KAMIENNA

Pociągi pod specjalnym nadzorem... złodziei

Przewozy Polskimi Kolejami Państwowymi maleją, nie zmniejszają się jednak kradzieże przewożonych towarów, co widać w Skarżysku. Ułatwieniem dla miejscowych złodziei są stojące na stacjach i górkach rozrządowych puste wagony przeznaczono-

ne albo do kasacji, albo do naprawy rewizyjnej. Zakłady Naprawy Taboru Kolejowego (ZNTK) nie kwapią się z ich odbiorem. Składy stoją więc nawet po kilkanaście tygodni. Złodzieje wykorzystują puste wagony jako miejsce ukrycia łupów. Gdy sprawa kradzieży cichnie i liczba patroli SOK zmniejsza się, spokojnie wynoszą „zdobycz”.

Inną metodą kradzieży jest wsłanianie do sformowanych składów i po wyważeniu wrót wagonów, wyrzucanie „towaru” podczas jazdy pociągu. Niedawno z transportu butów ze Skarżyskich Zakładów „Fosko” wyrzucono 1300 par obuwia. 600 udało się odzyskać dzięki przytomności i spostrzegawczości maszynisty pociągu. Reszta zginęła bez śladu. Widocznie w akcji brało udział więcej osób.

Bardzo trudno schwycić przestępczą grupę na gorącym uczynku. Zazwyczaj jest znakomicie zorganizowana, zna wszystkie szczegóły transportów i grafiki patroli SOK. Czynione są próby stawiania zasadzek i prowokowania złodziejskich grup. Na razie bez rezultatu.

JAROSŁAW CELSKI

STARACHOWICE

Grunt to wytrwałość...

Uwagę policjantów patrolujących nocą Starachowice zwrócił sklep spożywczy przy ulicy Boczej, u którego drzwi zwisiały pourywane kłódki. Funkcjonariusze zatrzymali radiowóz i niepostrzeżenie weszli do środka. Dwaj mężczyźni tak byli pochłonięci pakowaniem łupu, iż nie zauważyli stojących w drzwiach policjantów.

W trakcie przesłuchania nie przyznali się do zarzucanego im czynu. Stwierdzili tylko, że przechodzili koło sklepu, gdy nagle wybiegło stamtąd dwóch mężczyzn. Weszli do środka jedynie po to, aby zobaczyć, jak sklep wyglądał nocą.

Prokurator po przesłuchaniu... zwolnił podejrzanych (karanych już w przeszłości za podobne czyny) i zastosował wobec nich dozór policyjny.

Policji nie udało się upilnować sklepu. Został obrobiony do czysta już następnego dnia...

(Sal.)

Na zdjęciu: Mieszkanka Rakowa naświetlana lampą „solux”

Fot. M. Lopeński

AUTO 24 GODZINY MOTO

Dealer „Renaulta”

Dopiero trzy miesiące istnieje w Radomiu punkt sprzedaży i obsługi samochodów koncernu „Renault”, a już zdobył sobie wielu klientów. Przede wszystkim dlatego, że zlokalizowany tuż przy trasie E-7 (Kielce-Radom-Warszawa) przyciąga uwagę przejeżdżających tą ruchliwą drogą. Po wtóre – ma sporo do zaoferowania zarówno wśród nowych

niem. Tym bardziej, że dysponuje stosunkowo dużym bagażnikiem – 265 litrów i pojemnym zbiornikiem na paliwo – 43 l.

Uwagę klientów zwraca także – tak szeroko reklamowany w polskiej telewizji – samochód „renault 19-chamade”. Wyposażony jest w silnik benzynowy o pojemności 1,4 l o mocy 60 KM, co pozwala

samochodów, jak i części zamiennych.

– Umowę partnerską z oddziałem koncernu „Renault-Polska” w Warszawie podpisałem w grudniu ubiegłego roku – mówi **Edward Karasiewicz**, dyrektor Zakładu Usług Motoryzacyjnych w Radomiu. – Tym samym prowadzony przeze mnie zakład stał się jednym ze 108 punktów sprzedaży i obsługi samochodów „renault” w kraju. Zgodnie z umową mam zajmować się sprzedażą, świadczeniem napraw gwarancyjnych i pogwarancyjnych w grupie samochodów osobowych, dostawczych a nawet ciężarowych marki „renault”. Jednocześnie prowadzę skład celny, w którym uwzględniamy ulgi celne przysługujące naszym klientom.

Na placu sprzedaży stoi obecnie 10 samochodów „renault” w różnych wersjach. Prezentują się bardzo ładnie, ale – niestety – także sporo kosztują. Na przykład „renault-clio” z silnikiem benzynowym 1,1 litra, 5-drzwiowy – 159 mln zł. Ze względu na uzyskiwane efekty (spala 4,6 l etyliny „94” przy szybkości 90 km/godz. oraz odpowiednio 6,2 l przy 120 km/godz. i 6,9 l w jeździe po mieście, a szybkość maksymalna 145 km/godz.) – cieszy się uzasadnionym zainteresowa-

niem. Tym bardziej, że dysponuje stosunkowo dużym bagażnikiem – 265 litrów i pojemnym zbiornikiem na paliwo – 43 l. Umowę klientów zwraca także – tak szeroko reklamowany w polskiej telewizji – samochód „renault 19-chamade”. Wyposażony jest w silnik benzynowy o pojemności 1,4 l o mocy 60 KM, co pozwala

mu osiągnąć maksymalną szybkość aż 160 km/godz. Spala przy tym zaledwie 5,1 l na 100 km przy szybkości do 90 km/godz., 6,7 l przy 120 km/godz. oraz 7,8 l przy jeździe po mieście. Objętość bagażnika w modelu „chamade” wynosi aż 463 l! Niestety, cena sprzedaży wynosi aż 195 mln zł. Wszystkie samochody objęte są gwarancją na okres 1 roku bez względu na ilość przejechanych kilometrów, a na nadwozie producent daje gwarancję aż na 6 lat!

Miłośników francuskich samochodów z pewnością zainteresuje zapowiedź, że kierownictwo „Renault-Polska” myśli o wprowadzeniu sprzedaży ratowej. Jeżeli rozmowy z jednym z zachodnich banków szybko się zakończą, to najprawdopodobniej już na przełomie kwietnia i maja br. będzie można kupować popularne „renówki” na raty. Istnieje projekt, aby pierwsza rata wynosiła 30 proc. wartości samochodu, a reszta mogłaby być rozłożona na 12–36 rat przy stosunkowo niskim oprocentowaniu kredytu bankowego. Coraz częściej mówi się także o możliwości wprowadzenia do sprzedaży specjalnej – i znacznie tańszej – wersji „renault-clio”, którą będzie można kupować tylko w Polsce.

(mz)

Fot. M. Strudziński

Limuzyna z przemytu

Kradzież samochodów w Niemczech przybrała zastraszające rozmiary. Prawdziwa eksplozja pod tym względem nastąpiła po upadku muru w 1989 r. O ile w następnym roku skradziono tu 60.000 pojazdów (o 10.000 więcej niż w 1989 r.), to w 1990 r. już 87.000 – o 45 proc. więcej niż rok wcześniej.

Wobec tego zjawiska bezradne są instytucje ubezpieczeniowe i policja kryminalna. Ta ostatnia nie ma już wątpliwości, że ma tu do czynienia ze zorganizowaną przestępczością. Samochody luksusowe coraz częściej kradnie się na zamówienie, a ich odbiorcy są nawet w Japonii. Zdaniem specjalistów z Federalnego Urzędu Kryminalnego (BKA), do nasilenia się kradzieży samochodów przyczynił się nie tylko upadek żelaznej kurtyny, lecz także rozwój sytuacji politycznej na Bliskim Wschodzie oraz ogromny popyt na luksusowe pojazdy w Kuwejcie.

Handel kradzionymi pojazdami nie zna już żadnych granic. Poza Bliskim Wschodem i Japonią trafiają one przede wszystkim do Europy wschodniej – Polski, WNP i Jugosławii. Przez granice przerzucają je częściowo kurierzy, a częściowo ładowane są one na statki. Coraz bardziej atrakcyjny staje się też transport lotniczy. Zdarza się, że skradziony samochód można dostać w Polsce już w kilka godzin po złodziejstwie „zamówienia”.

Specjaliści niemieccy oceniają, że do Polski trafiło 15.000 samochodów skradzionych w Niemczech, z których odnaleziono i skonfiskowano 1.500, ale tylko 200 z nich powróciło do tej pory do prawowitych właścicieli. Ta ogromna liczba traflających do naszego kraju skradzionych pojazdów sprawiła, że niemieckie instytucje ubezpieczeniowe otworzyły w Warszawie biuro gromadzące informacje umożliwiające identyfikację samochodów, porównujące dane, występujące do prokuratury o konfiskatę odnalezionych pojazdów oraz organizujących ich transport do Niemiec. Podobne biura zamierzają otworzyć także na Węgrzech oraz w Rumunii i Czechosłowacji.

Według obserwacji BKA, dobrze zorganizowane gangi złodziei samochodów walczą o rynek nie cofając się nawet przed morderstwami. Wydają się też mieć dobre kontakty z przedstawicielami odpowiednich władz we wschodnioeuropejskich krajach tranzytowych, głównie w Polsce, gdzie – jak powiedział kierownik referatu w BKA Peter Seifert – niestety skorumpować policjanta zarabiającego w przeliczeniu około 250 marek. Polska w ogóle ma złą opinię, o czym świadczy chociażby popularne w niemieckiej branży ubezpieczeniowej hasło: *Kaum Gestohlen – Schon in Polen (ledwie skradziony – a już w Polsce)*.

Kto zastąpi lacocę?

Prezes trzeciego co do wielkości amerykańskiego koncernu samochodowego „Chrysler”, Lee Iacocca, zapowiedział przejście na emeryturę z końcem br. a już od dłuższego czasu trwają spekulacje co do jego następcy. Według najnowszych informacji największe szanse na szef europejskiego oddziału „General Motors”, Robert J. Eaton.

Zarząd „Chryslera” nie wypowiedział się jeszcze na ten temat, a główni akcjonariusze domagają się już podjęcia decyzji. Pod uwagę brani są także inni menedżerowie z zewnątrz oraz dwaj zastępcy Iacocci.

Robert J. Eaton przebywał niedawno w Warszawie w związku z podpisywaniem porozumienia o współpracy „General Motors” z warszawską FSO.

JACKIE COLLINS

Świat jest pełen żonatych mężczyzn

(30)

Wrócił do sypialni, chrapiąc grzanek. – Co za paskudny kawior, chcesz gdzie wyjść?

– Która godzina? – zapytała zdziwiona.

Sprawdził na dużym, złotym zegarku. – Wpół do drugiej, gdzie mają otwarte?

Pomyślała szybko. Jeśli wyjdą, chciała mieć pewność, że potem wróci do hotelu razem z nim. Twardo postanowiła trzymać się go, dopóki jej nie załatwi próbnych zdjęć.

– Wszystkie kluby są otwarte mniej więcej do czwartej – odparła. – I możemy się zatrzymać w moim mieszkaniu, abym mogła wziąć na jutro jakieś ciuchy do założenia w studiu. Świetny pomysł. – Wykroczyła z łóżka.

Przyjrzał się badawczo jej sylwetce. – Wiesz, masz wspaniałe ciało. Co byś powiedziała na pojawienie się na ekranie nago?

– Nie myślałam o tym, napraw-

– Pomyśl. Jest rola, do której mogłabyś się nadawać. Mogę cię przetestować.

– Kiedy? – Jej zielone oczy zabłyśły.

Poszli do nowej dyskoteki – u Charliego Browna. Klub był zatłoczony, ale wciśnięto ich do już i tak pełnego stolika dzięki temu, że Conrad wsunął pieniądze kierownikowi sali. Muzyka była tak głośna, że nie słyszeli własnego głosu. Na małym parkiecie tłoczyli się pary. Była tam garstka znanych ludzi, wiele dziewczyn o długich, prostych włosach, zakrywających połowę twarzy i kilku członków najnowszych grup rockowych.

Przy ich stoliku siedział fotograf, którego Claudia znała. Pocałowała się z nim na powitanie i przedstawiła go Conradowi. Przyszedł z jedną z najmodniejszych modelek – wysoką, szczupłą dziewczyną, która niezmiernie wychodziła na zdjęciach.

Claudia nie mogła usiedzieć na miejscu; porywała ją muzyka.

– Chcesz zatańczyć – zapytała Conrad.

Potaknął i przedarli się na parkiet, gdzie Claudia rzuciła się w wir dzikich, krętych obrotów, podczas gdy Conrad po prostu stał w miejscu wykonując niemrawe podrygi. Było gorąco i pot zaczął mu spływać po twarzy.

Myślisz, że taki z ciebie prawdziwy playboy, pomyślała Claudia. Nie wiesz, że jesteś na to za stary?

– Kochanie szalowo tańczysz – powiedziała.

– Skarbie! – Głos był łatwy do rozpoznania. Tuż obok stała Shirley razem z hrabiczem Jeremym.

– Gdzie twój boski chłopak? Claudia uśmiechnęła się. – Myślałam, że idziecie do Windsoru – krzyknęła.

– Poszliśmy, ale tam było absolutnie zbyt strasznie. To znaczy, prawie pusto. Potrafisz sobie wyobrazić coś okropniejszego?

Hrabicz Jeremy potaknął gwałtownie na znak, że się z tym zgadza.

Tymczasem Conrad już się zmęczył. – Usiądźmy – powiedział słabo.

– Kochanie, za chwilę do was przyjdziemy. Gdzie siedzicie?

Claudia uśmiechnęła się i kiwnęła ręką udając, że nie usłyszała. Nie uśmiechała jej się myśl o ponownym ugrzęźnięciu w towarzystwie Shirley i Jeremy'ego.

Kiedy wrócili do stolika, panował tam jeszcze większy tłok.

– Bardzo mi się podobał pański film – powiedziała modelka do Conrada. – Czy będzie pan robił nowy w naszym kraju?

Fotograf poprosił Claudię do tańca. Przyjęła zaproszenie, niezbyt paląc się do pozostawienia chudej modelki flirtującej z Conradem, ale ubóstwiała tańczyć, a Giles, fotograf, był ognistym tancerzem. Kiedyś pozwoliła sobie na krótki romans z nim, ale potem zdecydowali, że większą frajdą będzie pozostanie na stopie koleżeńskiej. Za bardzo przypominali sobie nawzajem, żeby być kochankami. Od czasu do czasu, jeśli jedno z nich nie miało konkretnego zajęcia, dzwonili do siebie i spędzali wspólnie wieczór, i jeśli mieli na to ochotę, kończyli w łóżku. Ale był to raczej związek brat-siostra, z niewielką domieszką seksu. Giles był bardzo przystojny. Kobiety szalały za nim, a jego usługi fotografa mody

i towarzystwa cieszyły się powodzeniem.

– Co to za tatuż? – zapytał cynicznie. – Cindy mówi, że to wielki potentat hollywoodzki, a mnie się zdaje, że ona ma pociąg do wielkich potentatów hollywoodzkich.

– Możesz jej powiedzieć, żeby trzymała swoje sztuczne paznokcie z dala od tego, on już jest zajęty.

Odtańczyli taniec rytualny – on stał bardzo spokojnie i wykonywał rytmiczne, seksowne podrygi, a ona odstawiała przed nim prawie taniec brzucha.

– Masz ochotę na sztacha „marchy”? – zapytał.

Zerknęła na ich stolik. Jeszcze więcej osób dosiadło się do niego i wydawało się, że Conradowi sprawia wielką przyjemność zamawianie drinków i głośna rozmowa.

– Tak, świetny pomysł – odparła.

Wymknęli się z parkietu na balkon.

CDN.

W Kantorze Wydawniczym SAWW Poznań ukazały się następujące książki Jackie Collins: „Dziwka”, „Świat jest pełen rozwiedzionych kobiet”, „Ogień”, „Lucky” i „Świat jest pełen żonatych mężczyzn”. Wkrótce „Zabójcza miłość”. Niebawem, również w tej serii: Lawrence Sanders „Przypadek Lucy B.”, „Kobiety w jego życiu” oraz inne tytuły.

MTV

10.00 VJ Paul King, 13.00 VJ Simone, 16.00 Wielkie hity – Paul King, 17.00 Raport Coca-Coli – Kristiane Backer, 17.15 MTV at the Movies – Pip Dann, 17.30 MTV News at Night, 17.45 3 From 1, 18.00 MTV Prime – Pip Dann, 19.00 Yo! MTV Raps Today, 19.30 VJ Ray Cokes, 20.00 Wielkie hity, 23.00 Raport Coca-Coli, 23.15 MTV at the Movies, 23.30 MTV News at Night, 23.45 3 From 1, 0.00 MTV's Post Modern – Pip Dann, 1.00 VJ Kristiane Backer, 3.00 Nocne video.

EUROSPORT

9.00 Narciarstwo: PŚ w Aspen w Panorama City, 10.30 Magazyn „Eurofun”, 11.00 Kolarstwo: wyścigi Paryż – Nicea, 12.00 Surfing: zawody halowe w Paryżu, 14.00 Narciarstwo: PŚ, 15.00 Narciarstwo: konkurs skoków w Oslo, 18.00 Lekka atletyka: zawody w Grenoble, 17.00 Piłka nożna: magazyn „Eurogoals”, 18.00 Tenis: turniej ATP w Key Biscayne, 20.00 Wiadomości, 20.30 Koszykówka: finał turnieju o Puchar Zdobywców Pucharów, 22.00 Westling, 23.00 Sport motocyklowy: mistrzostwa USA w supercrossie, 0.00 Automobilizm: wyścigi z Niemiec, 0.30 Wiadomości.

LIFESTYLE

11.00 Wielkie gry amerykańskie, 11.50 Kawka, 11.55 Getting Fit, 12.25 Wok with Yan, 13.00 Sally Jessy Raphael, 13.50 Rozmowa z ciałem, 13.55 Szukanie jutra, 14.20 Skyways, 15.20 Lifestyle Plus, 15.30 Rafferty's rule, 16.25 Herbata, 17.00 WKRP in Cincinnati, 17.30 Wielkie gry amerykańskie, 18.25 DOC, 19.00 Zakupy, 23.00 Jukebox.

PRO 7

11.00 Heisser Strand Acapulco – film USA, 12.50 Der Ninja Meister, 13.50 Rivali und Verräter – western USA, 15.15 Air Force, 16.10 Trio mit vier Fauststücken – serial, 17.05 Trick 7, 19.00 Klarer Fall der Claire – serial, 20.00 Tagesbild, 20.15 Jane und die verlorene Stadt – ang. film przyg., 22.05 Der Tod nur einen Buchstaben – film USA, 23.50 Starsky and Hutchy – serial, 0.50 Tagesbild, 1.00 Wallstreet Woman – krym. USA, 2.30 Tagesbild, 2.40 Unwahrscheinliche Geschichten – serial, 3.10 Nummer Sechs, 4.00 Tagesbild, 4.10 Silberkoenig – western USA.

RTL PLUS

10.20 Dr Marcus Welby – serial, 11.10 Lieber Onkel Bill – serial, 11.35 Tic Tac Toe, 12.00 Familien-duell, 12.30 Der Hammer – serial, 13.00 Eine schrecklich nette Familie, 13.30 Klan z Kalifornii, 14.20 Historia Springfielów, 15.05 Dallas, 15.50 Chips, 16.40 Riskant, 17.10 Der Preis ist heiss, 17.45 Durchgedreht, 18.00 Elf'99, 18.45 Aktualności, 19.15 Knight Rider, 20.15 Columbo – serial, 22.40 Explosiv, 22.45 L.A. Law, 23.50 Aktualności, 0.00 Dienst in Vietnam, 0.55 Przeciw mafii, 1.40 Strefa mroku, 2.05 Claudia – film ang., 3.25 Der Flug der Regenvogel – film hol., 5.05 After Hours – mag., 5.15 Elf'99 – mag.

SAT – 1

10.40 Shogun – serial, 11.35 Koło szczęścia, 12.15 Pozostań zdrowy, 12.40 Tip des Tages, 12.45 Telegiel, 13.35 W słońcu Kalifornii – serial, 14.30 Bezaubernde Jeannie, 15.05 Falcon Crest, 16.00 Piękna i bestia, 17.05 Geh aufs Ganze!, 17.45 Program regionalny, 18.15 Bingo, 18.45 Dobry wieczór Niemcy, 19.20 Koło szczęścia, 20.15 Hallo Heino!, 21.15 Der Arzt von Stalingrad – film niem., 23.15 Pięć przed dwunastą, 23.45 Wiadomości, 0.00 Sport, 2.00 Auf der Flucht – ser. krym. USA.

3 – SAT

13.00 Magazyn południowy, 13.45 Frontal – mag., 14.15 P.I.T. z Moskwy, 15.15 Rockpop Special: Supertramp, 17.00 Mini Zib – pr. dla dzieci, 17.10 Zick-Zack, 18.00 Obrazki z Niemiec, 19.00 Wiadomości, 19.20 3 Sat – Studio, 19.30 Mag. podróżniczy, 20.00 Sankt Petri Schnee, 21.30 Film krótkometr., 21.45 Mag. kulturalny, 21.50 Sport, 22.00 Zeit im Bild, 22.25 Zeit im Bild da capo, 22.30 Club 2.

SKY ONE

10.10 Kreskówki, 10.30 Zostawcie to bobrowi, 11.00 Maude, 11.30 Młodzi lekarze, 12.00 Zuchwały i piękny, 12.30 Młody i niecierpliwy, 13.30 Barnaby Jones, 14.30 Inny świat, 15.20 Santa Barbara, 15.45 Zona tygodnia, 16.15 The Brady Bunch, 16.45 The DJ Kat Show, 18.00 Different Strokes, 18.30 Bewitched, 19.00 Takie jest życie, 19.30 Ukryta kamera, 20.00 Miłość od pierwszego wejrzenia, 20.30 Baby Talk, 21.00 A Town Like Alice (cz. 3), 23.00 Studs, 23.30 Autostop, 0.00 Police Story, 1.00 Potwory, 1.30 Skytext.

FILMNET

11.00 Johnny Belinda (103), 13.00 Me and Him (96), 15.00 Cena namiętności (103), 17.00 Loverboy (96) – komedia, 19.00 Matador (101), 21.00 Sing (97) – dramat muz., 23.00 The Dawning (97) – sens., 1.00 Braddock: Missing in Action (89), 3.00 Night Game (99), 5.00 Barfly (Cma barowa, – 96) – dramat.

Sponsoruje:
TOPAS
OŚWIECENIE, AGD
Kielce, ul. Mieszka I 32, tel. 573-42
Kielce, ul. Duża 20, tel. 444-41
Skarżysko-Kamienna, al. Niepodległości 8, tel. 53-11-92

NR 11(2)

Litery z pól oznaczonych stanowią element rozwiązania końcowego (patrz poniedziałkowe wydanie gazety).

Znaczenie wyrazów:

- 1) mityczna postać w polskim rzadzie;
- 2) sejmowy sprzeciw;
- 3) można je zrywać ze śmiechu;
- 4) włóczęga, obieżyświat;
- 5) drobny prezent;
- 6) siłacz;
- 7) półprodukt do produkcji samogonu;
- 8) stary gramofon;
- 9) złośliwiec;
- 10) pospolita przemysłowa roślina warzywna;
- 11) rozszerzenie, zgrubienie;

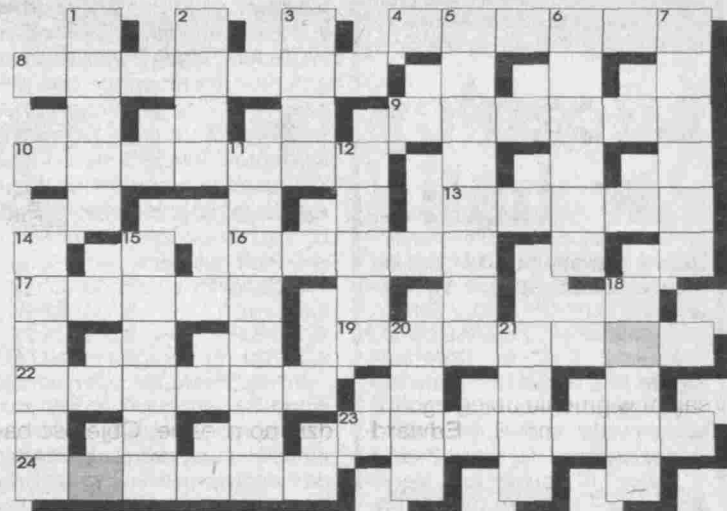
PROGRAM I

8.00 „Dzień dobry” – mag. rozm.
9.00 Wiadomości poranne
9.10 „Domowe przedszkole”
9.40 Program dnia
9.45 „Głowa do góry” (1)
10.00 „Dynastia” – ser. prod. USA
10.50 „Głowa do góry” (2)
11.05 Lato w Bergen
11.20 Kabaret Agnieszki Osieckiej – „Sentymenty” – „Głowa Kai”
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15–16.10 TV Edukacyjna
12.15 Agroszkola
12.45 „Alfabet” (3) – pisarze, kopiści i drukarze – film dok. prod. ang.
13.20 Fizyka – Fale elektromagnetyczne – cz. I
13.50 „Co, jak i dlaczego?” – Fale poruszają wiele, ale nie wszystko
14.00 Chemia – Aldehydy, ketony, kwasy karboksylowe
14.35 Tele-komputer
14.55 Przygody kapitana Remo
15.15 Sezam – mag. popularnonaukowy
15.30 „Świat chemii” – ser. popularnonaukowy USA
16.00 „Co, jak i dlaczego?” – Dlaczego pofałdowania ziemskie są interesujące?
16.10 Program dnia

- 12) Kraushar Aleksander – historyk i publicysta (1843–1931);
- 13) handlowa nazwa włókna otrzymywanego z agawy;
- 14) koniec małżeństwa;
- 15) na wodę;
- 16) instytucja z klasztoru;
- 17) południowy posiłek;
- 18) zaświadczenie, opinia;
- 19) statek kosmiczny;
- 20) napój spirytusowy z ryżu lub soku palmowego;

- 21) Przesmyk Koryncki;
- 22) czwarty suw w pracy silnika;
- 23) świadome naśladownictwo;
- 24) okazała budowla z parkiem.

Rozwiązanie krzyżówki nr 10(2): minus, zero, tabu, skrzat, kotylin, zaduma, trojak, literat, studio, autobus, biskopt, szynk, lampka, klonik, Dniepr, szyki, lincz, skoki, kontakt, ospa, tłok, niemoc, sponka, kareta.

16.15 Dla dzieci: „Tik-Tak” oraz film anim. z serii „Dennis – zawałciak” (5)
17.05 Język angielski dla dzieci (20)
17.15 Teleexpress
17.35 „Królik Bugs przedstawia” – ser. anim. USA
18.00 „Pięćdziesiąt siedem dni...” – film dok. Ewy Żmigrodzkiej i Krzysztofa Zwolińskiego
18.55 „Co do grosza”
19.15 Dobranoc: „Mały pingwin Pik-Pok”
19.30 Wiadomości
20.05 „Dynastia” – ser. prod. USA
21.00 Studio publicystyczne „Jedynki”
22.15 Dyskoteka z zespołem „Bajm” (1)
22.45 Wiadomości wieczorne
23.00 „Ordynariat polowy” – wojsk. pblpubl.
23.25 Family Album – amerykański kurs j. angielskiego
23.50 Poezja na dobranoc – wiersz Ernesta Brylla recytuje Krzysztof Kolberger

PROGRAM II

7.30 „Panorama”
7.40 „Rano”
8.00 „Telewizja biznes”
8.15 „Denver – ostatni dinozaur” – ser. anim. prod. fr.–ameryk.
8.40 „Świat kobiet” – mag.
9.00 Program lokalny
9.30 „Rano”
9.40 „Pokolenia” – ser. USA
10.00 CNN

10.15 Język francuski (19)
10.45 Język angielski (23)
11.15 Teleklinik doktor Anatolija Kaszprowskiego (powt.)
11.30 „Rano”
15.45 Powitanie
15.50 „Denver – ostatni dinozaur” – „Denver paleontologiem” – ser. anim. prod. fr.–ameryk.
16.15 Sport – „High 5”
16.30 Panorama
16.40 „Okruczy rzeczywistości” – pr. publ.
17.05 Przegląd kronik filmowych
17.40 Moja modlitwa
18.00 Program lokalny
18.30 „Pod wspólnym dachem” (35) – „Bez paniki” – ser. prod. fr.
19.00 „Pokolenia” – ser. prod. USA
19.20 Rozmowy o Rzeczypospolitej
19.30 Język angielski (23)
20.00 Wielki sport – Puchar Ameryki w żeglarskim
20.30 „Polska kultura w Berlinie” – rep.
21.00 Panorama
21.30 Sport
21.40 „Tu i tam” Bogusława Schaefera w „Powszechnym” – relacja z prapremiery sztuki
22.00 „Cierpienia” – film fab. prod. portugalskiej (r. prod. 1980 – 87 min.), reż. Luis Flípe Roche – wyk.: Constance Capderille, Carlos Paulo, Clara Joana
23.30 Studio festiwalowe Przeglądu Piosenki Aktorskiej – Wrocław'92
24.00 Panorama

Przy zielonych stołach

A teraz baraże

Bardzo dobrze spisały się II-ligowe tenisistki stołowe **AZS**, które w meczu decydującym o pierwszym miejscu pokonały w Lubartowie **Lewart 10:8**. Mecz był bardzo zaciętym widowiskiem. Kielczanki w decydujących momentach wykazywały większą odporność psychiczną i to w głównej mierze zadecydowało o zwycięstwie. Punkty dla naszej drużyny zdobyły: **Bomba 3, Kaczmarska, Blach, Cedro po 2** oraz debel **Bomba - Cedro**. Teraz nasze dziewczęta czekają mecze barażowe o awans do I ligi.

W drugim spotkaniu grupy finałowej Sygnał Lublin zremisował 9:9 z Amonitem Łuków.

Drugi kielecki zespół **Kolejarz** walczył we własnej sali z drużyną **Roztocza Szczepieszyn**. Spotkanie zakończyło się wynikiem nie rozstrzygniętym 9:9. Punkty dla Kolejarza zdobyły: **Gołasa 4, Rodak, Wójtowicz i Palys po 1** oraz debel **Gołasa - Wójtowicz i Rodak - Palys**.

Nieźle wypadli walczący o utrzymanie się w szeregach II ligi tenisistki **Granatu**, którzy zremisowali z **Lewartem** w Lubartowie 9:9. Punkty dla Granatu zdobyli: **Watracz 3, Dudek i Parszewski po 2, Wrona 1** oraz debel **Parszewski - Wrona**.

(mc)

O Puchar WDK

Już po raz siódmy spotkali się młodzi tenisistki stołowe rywalizujący o Puchar Wojewódzkiego Domu Kultury w Kielcach. Wśród chłopców zwyciężył prowadzący w klasyfikacji generalnej **Paweł Domagała** z SP 2 Zagnańsk. Na drugim miejscu uplasował się **Mariusz Adamczyk** z SP 2 Kielce, a na trzecim **Maciej Zimoch** z SP 30. W grupie dziewcząt zwyciężyła **Dominika Smętkowska**, prowadząca także w punktacji ogólnej. Wyprzedziła ona **Iwonę Skibę** oraz **Ewę Gumułą** z SP 32 Kielce.

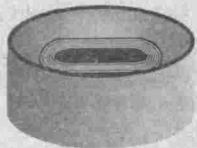
W hali Stelli na Słowiku odbyły się mistrzostwa Polski inwalidów w łucznictwie. W zawodach startowali zawodnicy z sześciu ośrodków (**Gorzów, Konstancin, Lublin, Warszawa, Łódź i Kielce**). Poziom zawodów był wysoki i w zgodnej opinii obserwatorów wielu sportowców - inwalidów mogłoby z powodzeniem startować w zawodach z wyczynowymi łucznikami. Ciekawostką jest fakt uczestnictwa w mistrzostwach reprezentanta Polski na olimpiadzie w Monachium (1972 r.) **Tomasza Leżańskiego** z Warszawy.

Łuczniczcy w hali

Wyniki
Kobiety: 1. **Zofia Doman** - Lublin 894 punkty; 2. **Alicja Sokółowska** - Konstancin 797; 3. **Wiesława Wołak** - Lublin 620.

Mężczyźni: 1. **Ryszard Olejnik** - Kielce 1078 punktów; 2. **Marek Kantczak** - Gorzów 1067; 3. **Andrzej Gawrys** - Kielce 1065.

Rywalizację zespołową wygrała ekipa z **Gorzowa** - 3184 pkt. przed **Kielcami** 3050 pkt., na trzecim miejscu uplasowała się drużyna z **Lublina** 2806 pkt. (mac)

Dogrywka KSZO

W lidze makroregionalnej siatkarzy odbyła się ostatnia tzw. dogrywka, w której **KSZO Ostrowiec** walczył na wyjeździe z drużynami **MOSiR Siedlce** i **AZS AWF Biała Podlaska**. Nasza drużyna przegrała oba mecze - 0:3 w Siedlcach i 1:3 w Białej Podlaskiej. Drużyna studentów musiała się solidnie napracować, aby ostatecznie rozstrzygnąć pojedynek na swoją korzyść z zespołem ostrowieckich hutników...

1. AZS AWF	9 18 27: 9
2. Czarni II	9 14 22:17
3. MOSiR	9 11 15:23
4. KSZO	9 11 10:25

W najbliższą sobotę i niedzielę ostatni turniej finałowy na szczeblu makroregionu w Białej Podlaskiej z udziałem wymienionej czwórki drużyn. Dwie awansują do półfinałowych gier o wejście do II ligi. Zespołowi, który zajmie I miejsce (będzie nim **AZS AWF** z Białej Podlaskiej), przypadnie organizacja turnieju z udziałem czołowych ekip sąsiednich.

(lech)

Warcaby 100-polowe

W sobotę w **Poczesnej** odbył się międzywojewódzki turniej młodziaków w warcabach 100-polowych. W turnieju startowało 8 zespołów z województwa kieleckiego i częstochowskiego. Pierwsze miejsce wywalczył zespół z Kielca, który reprezentowali **Jarosław Cieślak, Rafał Wdowczyk, Albert Zapala i Agnieszka Walek**. Na drugim miejscu uplasowała się ekipa z **SP w Poczesnej**, zaś trzecią lokatę wywalczyła drużyna **Młodzieżowego Domu Kultury w Częstochowie**.

Sukces juniorów Iskry

Juniorzy młodszy kieleckiej **Iskry**, wygrywając ze swym najgroźniejszym rywalem - **Lublinianką** 19:15, zapewnili sobie na dwie kolejki przed zakończeniem rozgrywek awans do półfinału mistrzostw Polski, które odbędą się w dn. 8-10 maja w **Gdańsku lub Płocku**. Warto dodać, że bilans spotkań podopiecznych **Stanisława Hojdy** w rozgrywkach ligi makroregionalnej jest imponujący - 11 zwycięstw i jeden remis. (mac)

Z różnych aren

„Piłkarz wiosny”

Korona - Olimpia Elbląg 3:0 - ocenia II trener kielczan **Marian Puchalski**:

• **bramkarz**: Piotr Gil 6,5;
• **obrońcy**: Waldemar Szpiega 7,0 - Antoni Fijarczyk 7,0 - Leszek Borycki 7,0 - Sławomir Wojtasiński 7,5;

• **pomocnicy**: Wiktor Rafalczuk 7,5 (od 75 min. Rafał Stefański 1,0), Paweł Kozak 6,5 - Andrzej Fendrych 8,0 - Tomasz Tokarczyk 7,0;

• **napastnicy**: Dariusz Zagórski 6,5 - Grzegorz Szulc 3,5 (od 46 min. Marek Parzyszek 3,5).

Łączna nota - 78,5 pkt. (w poprzednim meczu z **GKS Bełchatów** 0:0 - 65,0 pkt.)

Czołówka: 14,0 pkt. - Szpiega, 13,5 pkt. - Fijarczyk, Wojtasiński, Fendrych, Tokarczyk.

Polonia Warszawa - Błękitni 0:0 - ocenia I trener kielczan **Janusz Batugowski**:

• **bramkarz**: Dariusz Gładys 8,5;
• **obrońcy**: Alfred Gaweł 6,5 - Robert Kosela 6,5 - Wojciech Męgier 6,5 - Herbert Boruc 6,5;

• **pomocnicy**: Roman Plewniak 6,0 (od 76 min. Stanisław Bilski 1,5) - Marek Graba 6,5 - Jarosław Zając 6,5 - Dariusz Dziubek 7,0;

• **napastnicy**: Wiesław Szwajewski 8,0 - Jarosław Zając 6,0 (od 88 min. Krzysztof Stocki 0,5).

Łączna nota - 76,5 pkt. (w poprzednim meczu z **Olimpią w Elblągu** 1:0 - 74,5 pkt.)

Czołówka: 16,0 pkt. - Gładys 14,5 pkt. - Szwajewski, 13,5 pkt. Boruc.

Strzelcy

GRUPA I

15 bramek - **Cygan** (Szombierki)
13 - **Dylus** - (Miedź)
12 - **Burzawa** (Stilon)
10 - **Żebrowski** (Raków)
9 - **Szewczyk** (Górniki P.).

GRUPA II

13 - **Michalczyk** - (Chemia)
8 - **Kopeć** (Resovia)
7 - **Baca, Prucheński** (Stomil), **Romaniuk** (Jagiellonia), **Wilc** (Resovia)
6 - **Fendrych** (Korona), **Rop** (Resovia), **Tyburski, Kobylański** (Siarka), **Wędrzyński** (Polonia), **Głowacki** (Avia), **Bak, Znojek** (Stal).

Bramkarz Błękitnych Kielce **Dariusz Gładys** (na zdjęciu) już w drugim meczu rundy wiosennej prezentował bardzo dobrą formę. Fot. T. Szmidt

Liga międzywojewódzka

Porażka lidera

W minioną sobotę i niedzielę piłkarze ligi międzywojewódzkiej rozpoczęli rundę wiosenną. Już na wstępie doszło do sporej niespodzianki, której autorami byli zawodnicy **Stadionu/Korony Kielce**. Zespół ten dość nieoczekiwanie pokonał na wyjeździe lidera tabeli, rezerwy pierwszoligowej **Stali Stalowa Wola**. Obie bramki dla zwycięzców zdobył **Ernest Henrich**, należący do najlepszych piłkarzy na boisku. A oto komplet wyników:

* **Stal SW - Stadion/Korona** 0:2 (0:0), **Metalchem Rudki - Łysica Bodzentyn** 1:1 (0:0), **Nida Pińczów - Sokół Nisko** 0:3 (0:2), **Stal Nowa Dęba - AKS Busko** 1:4 (0:4), **Metalowiec Janów Lub. - Naprzód Jędrzejów** 0:3 (0:1), **Orlicz Suchedniów - Sparta Dwikozy** 0:2 (0:2), **Czarni**

Polaniec - Star Starachowice 1:2 (1:1), **Zenit Chmielnik - Wisła Sandomierz** - mecz przerwany w 55 min. przy stanie 0:1 (nie warunki atmosferyczne).

1. Stal II SW	16 26 42-10
2. Stal ND	16 23 34-14
3. Wisła	15 23 30-10
4. Naprzód	16 20 30-18
5. Sparta	16 19 32-18
6. Łysica	16 19 22-14
7. Sokół	16 18 22-24
8. Stadion/Korona	16 15 21-25
9. Nida	16 14 19-30
10. Metalowiec	16 14 12-24
11. Metalchem	16 13 23-27
12. AKS Busko	16 13 19-28
13. Star	16 12 13-29
14. Orlicz	16 10 24-38
15. Czarni	16 8 16-34
16. Zenit	15 7 14-28

„Zadyma” na przełajach

W fatalnych warunkach atmosferycznych - porywisty wiatr, „zadyma” śnieżna - odbyły się w sobotę mistrzostwa województwa kieleckiego w biegach przełajowych. Mimo to na piaszczystych trasach biegowych w osiedlu Bór w Skarżysku-Kam. rywalizacja była bardzo zacięta i toczyła się do ostatnich metrów.

Wśród dziewcząt na poszczególnych dystansach triumfowały - 750 m (rocznik 1979-80): 1. **Małgorzata Kuranda SP Sędziszów**, 2. **Mariola Wieczorek SP Wąchock**, 3. **Anna Tańczyk SP 3 Ostrowiec**; 1500 m (rocz. 1977-78): 1. **Zofia Piszczk SP 1 Sędziszów**, 2. **Małgorzata Skrzeczkowska SP Bęczków**, 3. **Anna Komisarzyk SP Stepocice**; 2000 m (rocz. 1975-76): 1. **Ewa Młynarczyk Żak**, 2. **Sylwia Krawiecka Żak**, 3. **Agnieszka Świt Budowlani**; 2000 m (1973-74): 1. **Małgorzata Jamróz Żak**, 2. **Elżbieta Con Żak**, (startowały tylko dwie zawodniczki).

Chłopcy: 1000 m (rocz. 1979-80): 1. **Piotr Ruła SP 4 Busko**, 2. **Adam Wieczorek SP 1 Sędziszów**, 3. **Miroslaw Bujak SP Machocice I**; 2000 m (rocz. 1977-80): 1. **Grzegorz Rogala SP 5 Ostrowiec**, 2. **Rafał Wasik SP Wiśniówka**, 3. **Tomasz Mróz SP Łosień**; 3000 m (rocz. 1975-76): 1. **Jacek Wosiek Granat**, 2. **Michał Koselnik Granat**, 3. **Krzysztof Metrycki Żak**; 3000 m (1973-74): 1. **Paweł Resiak Granat**, 2. **Krzysztof Krakowiak Żak**, 3. **Tomasz Kazik Żak**.

Warto dodać, że impreza była bardzo dobrze przygotowana przez działaczy **Granatu** i nauczycieli z **SP 2 w Skarżysku**. (mc)

Śmierć kibica

13-letni kibic zmarł wskutek upływu krwi spowodowanego oparzeniami i uszkodzeniu naczyń krwionośnych, po wybuchu ogni sztucznych i uderzeniu w pierś. Młody Hiszpan **Guillermo Alfonso Lazaro** przybył pod opieką swoich rodziców na mecz **Espanol Barcelona - Kadyks**.

